

4346

19.099

MAGYAR HÍRLAP

* 3 lei

Taza postala plátta ir
aprobálti Dir. Gen. P.Főszerkesztő:
Dr. Paál ÁrpádKERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 96 (1538) szám * Kedd, 1937 június 1Főmunkatárs:
Dr. Gyárfás Elemér

Német hadihajók bombázzák Almeriát a „Deutschland” elleni merénylet megtorlásául

Egy német cirkáló és két torpedóromboló hétfőn reggel ágyútűz alá vette Almeriát

Világmeglepetést várnak a német birodalmi hadügyminiszter római tárgyalásaitól

Gibraltárból jelentik: Hétfőn délelőtt német hadihajók bombázták Almeriát a „Deutschland” bombázásának megtorlásául.

Genéből jelentik: A valenciai kormány genfi küldöttsége Valenciából hivatalos értesítést kapott, mely szerint egy cirkalóból és két torpedórombolóból álló német tengeri haderő hétfőn reggel hét órakor, minden előzetes bejelentés nélkül, ágyútűz alá vette Almería városát.

Genéből jelentik: A valenciai kormány a népszövetségi tanács azonnali összehívását követeli.

Londonból jelentik: A benemavatózási bizottság albizottsága még hétfőn összeült, hogy az angol, francia, német és olasz ellenőrző hajóhad biztonságára érdekében teendő esetleges intézkedéseket megvitassa.

Valenciából jelentik: A Reuter angol hírszolgálati iroda vasárnap reggel azt a feltűnést keltő hírt közölte, hogy a valenciai vörös kormány két repülőgépe Palma di Mallorca közelében tizenkét bombát dobott az „Admiral Scheer” nevű német hadihajóra és a bombák közül négy eltalálta a hajót. A Reuter híret a valenciai kormány rövidesen hivatalosan is megerősítette. A hivatalos közlemény szerint a két spanyol köztársasági repülőgép a Baleárok irányában felderítő repülést végzett Ibizából Palma di Mallorca fele haladva. Ibizán felett az ott horgonyzó német hajó rálőtt a két gépre, amely pedig minden támadó szándék nélkül repült el az öböl felett. Erre a támadásra válaszul dobta le a tizenkét bombát, melyek közül négy a hadihajó fedélzetén robbant fel. A kormány közleménye a továbbiakban megállapítja, hogy a német hadihajó az Ibizai öbölben közvetlenül a part mellett, tehát spanyol vizeken horgonyzott, holott az ellenőrzéssel megbízott hajóknak a parttól legalább tizemérföldnyire kell tartózkodniuk. Egyébként

is a Palma di Mallorca körüli partok ellenőrzésével a francia hajóraj van megbízva, tehát a német hadihajó nem hivatalos minőségben tartózkodott a spanyol belvizeken.

Berlinből jelentik: A német tengernagyi hivatal jelentése szerint a spanyol köztársasági repülőgépek által bombázott német hadihajó nem az Admiral Scheer, hanem a Deutschland cirkáló volt. Egyéb részletek még hiányoznak.

Párizsból jelentik: A francia fővárosban óriási izgalmat keltett az a hír, hogy a spanyol köztársasági kormányflotta két egysége ismét bombázott egy német hadihajót. Az utóbbi napokban a spanyol köztársasági gépek már egy olasz, egy angol és egy német hadihajót bombáztak. Diplomáciai körökben attól tartanak, hogy ennek az újabb incidensnek súlyos következményei lehetnek.

Berlinből jelentik: A német fővárosban vasárnap este híre járt, hogy a Deutschland cirkáló bombázásának 15—20 áldozata van.

Hivatalos német jelentés a „Deutschland” páncélos hajó elleni merényletről

Berlinből jelentik, hogy Hitler birodalmi vezér vasárnap este a kancellári épületben tanácskozást hívott egybe a „Deutschland” páncélos hajó elleni merénylettel kapcsolatban. A „Deutschland” bombázásáról a következő hivatalos nyilatkozatot tették közzé:

Szombaton a „Deutschland” páncélos hajó az ibizai kikötő előtt horgonyzott. A hajó a spanyol partvidéken nemzetközi ellenőrzést gyakorló tengeri haderőhöz tartozik. Ennek ellenére este hat és hét óra között a valenciai vörös kormány két repülőgépe egészen alacsonyra szállva tizenkét bombát dobott a hadihajóra. Mivel a hajó mozdulatlanul horgonyzott, a légénység a hajó előreszén lévő fedélzeten, a légénységi helyiségben tartózkodott. Az egyik bomba, mint ahogyan legutóbb is az olasz hajó bombázásakor történt, amikor a bomba a hajó tisztjeinek ékező helyiségébe

csapott be, ezuttal is az ékező helyiséget, még pedig a légénységi ékezőt találta. Husz halálos és huszonhét sebesült áldozata van a bűnös merényletnek. Egy másik bomba az oldal-fedélzetet találta, de csak csekélyebb kárt okozott. A hajó, mely a bombázás után is harc képes állapotban maradt, Gibraltárra ment, hogy ott a sebesülteket partra rakják. A német hadihajóról egyetlen lövést sem tettek a vörös repülőgépre. Mivel a valenciai vörös kormányt a semlegességi bizottság és a német kormány kétszer is figyelmeztette, hogy tartózkodjék a nemzetközi ellenőrzésbe résztvevő hadihajók elleni támadástól, ez a német hajó ellen irányuló bűnös merénylet a német kormányt rendszabályokra kényszeríti, melyeket haladéktalanul közzé kell hozni a semlegességi bizottsággal.

(Tudósításunk folytatása a másik oldalon.)

Népszövetségreform a népkisebbségek érdekében is!

Dr. Jakabffy Elemér elnöki megnyitója az Országos Magyar Párt kisebbségügyi szakosztályának 1937 május 30-án tartott ülésén.

Két esztendővel ezelőtt, 1935 május hó 25-én és 26-án Oradeán tartotta meg Kisebbségi Szakosztályunk azt az emlékezetes nyilvános ülést, amelyen népkisebbségi kívánásainknak és feladatainknak akkor legfontosabbnak látszó kérdéseiről rendeztünk vitát.

Szakszerű előadásokkal és hozzászólásokkal igyekeztünk akkor megvilágítani az erkölcsi szempontokat a népkisebbségi jogban, a numerus valachicus elgondolását a kisebbségi szerződés tükrében, a nemzetközi jogvédelem viszonyát a belső törvényhozáshoz, a kisebbségek gazdasági érvényesülésének és az etnikai proporcionálisnak kérdéseit és a honosság problémáját. Ezek mellett ismertük a kisebbségi védelem kimaradásának okait a Népszövetségi Alapokmányból, újabb panaszainkat a Népszövetség előtt, az új hűntetőtörvénykönyv akkor még javaslatának kisebbségi vonatkozásait és egy népkisebbségi könyvtár felállításának szükségességét.

Ennek a magas színvonalú vitának egész anyagát nyomtatásban is megjelentettük és így ez az anyag kisebbségi irodalmunknak értékét jelenti.

Ugy gondoljuk, két év múltán ismét szükségessé vált, hogy legalább néhány olyan kérdést beszéljünk meg, amelyekben a tisztánlátás nemcsak elméleti, de gyakorlati eredményeket is hozhat.

Ezért kértük a kisebbségi szakosztály tagjait mai ülésünkre, ezért hívtuk ide vendégeinket is, hogy előttük fejtegethessük felfogásunkat arról, hogy a változott viszonyok között a saját, tehát kisebbségi szempontunkból miképpen gondolnánk a Népszövetség megreformálását, hogy számunkra eredményes védelmet biztosítson, mit remélhetünk az egyes államok között megkötött és a kisebbségekre vonatkozó kétoldalú szerződésektől, miképp képzeljük el a magyar szövénnyek fenntartásának és fejlesztésének lehetőségeit, mik a szempontjaink „a nemzeti munkavédelem” jelszava alatt mind hangosabbá váló kisebbséggel szemben és miképpen látjuk az államnyelv érvényesülését és ennek hatásait a felekezeti iskolákban. Ezek mellett be akarunk számolni a kisebbségi szakosztály adatgyűjtő tevékenységéről és arról, hogyan valósult meg és milyen állapotba jutott a kisebbségi könyvtár az elmúlt két év alatt.

Ahogy az oradeai ülés alkalmával, most is szakavatott előadókat kértünk fel a tárgyak ismertetésére és ezeket az ismertetéseket, valamint a hozzászólások lényegét tárgyalásunk után ugyancsak nyomtatásban jelenítjük meg.

Mélyen tisztelt Szakosztály!

Minden újságolvasó tud arról, hogy Európa hatalmi tényezői között lényeges felfogáskülönbség mutatkozik abban, miképpen lehetne az egész kulturát veszélyeztető háború kitörését meggátolni és háború nélkül a függő kérdéseket megoldani.

A hatalmi tényezők egyrésze kollektív biztonsági szerződés létrehozásával reméli ezt, vagyis arra törekszik, hogy az összes hatalmi tényezők biztosítsák egymás jogait és tegyék

Buziás gyógyfürdő (Román Nauheim)

Természetes, páratlan szénsavas, radioaktív és, vasas forrásvezékekkel. Biztos gyógyhatás és vérkeringési zavaroknál, szervi elhízásos érelmeszesedés, vesebaj, vérszegénység, izomszűz, hólyaghurut és kimerülési idegesség esetén.

Női betegség

a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezések nyomán fellépő idegbajok (Tabes) eseteiben a legjobb eredménnyel. Iókurák, szakszerű orvosi kezelés.

Kitűnő konyha. Elsőrangú szállodák. Diétás penziók mérsékelt árakkal. Modern napfényes szabad uszoda. A CFR vonalain utazási kedvezmény. — Állandó katonazene. Pausálárak az „Európa” utazási irodák útján.

Fürdőidény május 15-től október 1-ig.

Prospektust, felvilágosítást szívesen küld: Muschong Buziási Gyógyfürdő R-T. FÜRDOIGAZGATÓSÁG, BUZIAS, BANAT.

lehetetlenné azt, hogy a háború veszedelme Európa népeire zuduljon.

Volt idő, — éppen most tiz esztendeje, — amikor ugylátszott, hogy ez az elgondolás valósággá válik. 1927 április 6-án Briand francia külügyminiszter hatalmas beszédet mondott, amelyből aztán hosszas tárgyalások és diplomáciai jegyzékváltások után az ugynevezett Kellogg-Briand paktum sarjadt.

A német birodalom, az Egyesült Államok, Belgium, Franciaország, Nagybritánia, Japán, Lengyelország és Csehszlovákia meggyőződve arról, „hogyan eljött a pillanat, amidőn őszintén le kell mondani a háborúról, mint a nemzeti politika eszközéről” abban a meggyőződésben, hogy kölcsönös viszonyukban minden változást csak békés eszközzel kell keresniök és abban a reményben, hogy az ő példájukon felbuzdulva, a világ minden más nemzete csatlakozni fog ehhez a humanitárius törekvéshez, kötötték meg a Kellogg-Briand paktumot és szőlították fel a többi hatalmi tényezőt az ehhez való csatlakozásra.

Ezek a csatlakozások is valóra váltak, csak éppen a paktum tartalma nem valósult meg. A háborút mint elrendezési eszközt akarta kiküszöbölni és a háború itt is, ott is fellángolt és a fegyveres viszályoknak sem az aláírt paktum, sem a Népszövetség véget vetni nem tudott.

Az elmúlt tiz év tapasztalata tehát mind többeket hajtott abba a táborba, amelyben azt hirdetik, hogy az egyetemes biztonságra igyekvés olyan utópia, amelyet elérni nem lehet és éppen azért arra kell törekedni, hogy az egyes hatalmi tényezők külön-külön keressenek minél több olyan hatalmi tényezővel megegyezést, amelyekkel bizonyos vonatkozásokban érdekellentéteik is vannak.

Ma már úgy látjuk: a békés fejlődést inkább ezektől a szerződésektől remélhetjük, mint a kollektív biztonsági szerződés utópiájának hajhászásától.

Reánk, nemzetkisebbségiekre az európai politikai elgondolásoknak ez a kétfélesége nagy horderejű. Azok, akik a kollektív biztonsági szerződés hívei, magátólértetően nagy súlyt helyeznek a Népszövetség fennmaradására és tekintély-gyarapodására, hiszen ebben a szervezetben látják a kollektív biztonság kezését. Viszont a másik tábor minden olyan kérdést, amelyek a szerződő felek között ellentéteket támaszthatnak, a szerződés rendelkezéseivel egymás között tisztázhatóknak vélik.

Amíg tehát a kollektív biztonság hívei a kisebbségi kérdések megoldását továbbra is a Népszövetségre, addig különszerződés hívei ezen kérdéseket is a kétoldalú, ugynevezett bilaterális szerződésekre bízzák.

Sajnos, akármilyen figyelemmel kísértük is a vezető államférfiaknak a Népszövetség megreformálására vonatkozó elgondolásait, ezekben sehol sem nyertünk felvilágosítást arról, hogy a Népszövetséget a kisebbségi kérdések megoldásához miképpen szándékoznak megerősíteni, működését e tekintetben hatályosabbá tenni.

A népszövetségi Alapokmány II. §-ának 2-ik bekezdése a következőképpen szól: „Kijelentik az is, hogy a Szövetség minden egyes tagjának jogában áll a Közgyűlés vagy a Tanács figyelmét barátságos módon felhívni a nemzetközi viszonyokat érintő minden olyan körülményre, amely azzal fenyeget, hogy megzavarja a békét, vagy a nemzetek között a jó egyetértést amelyetől a béke függ.”

Vajjon az a „körülmény”, hogy milliányi lelkeket számláló népkisebbségek a nemzeti állam, vagy a totális állam elgondolásából elnyomtatnak, vajjon ez a körülmény nem fenyeget-e azzal, hogy megzavarja a békét, vagy a nemzetek között a jó egyetértést, amelytől a béke függ? Ki merné állítani az eddig szerzett tapasztalatok alapján, hogy a kisebbségek elnyomása ilyen hatásokat ki nem vált? Gondoljunk csak az utóbbi időkben Lengyelország és Csehszlovákia viszonyára, amely mindég élesebbé és élesebbé válik, — kétségtelenül más politikai okból is, — de jórészt azért, mert egymás kisebbségeivel, amelynek fajtestvérei a másik államban élnek, kiméltelenül bánnak.

Nem kell ahhoz túlságosan nagy politikai látókör, hogy az ember észrevegye: hogy amint két olyan hatalmi tényező, amelyek határain belül a másik fajtestvérei is élnek, bármilyen okból egymáshoz közeledni akar, a közeledéssel kapcsolatosan a kisebbségi helyzetben levőiknek sorsa azonnal enyhül. Vagyis ilyenkor — amikor gazdasági, világnézeti vagy egyéb okokból a közeledés szükségessé válik — azonnal észreveszik a kisebbségi kérdésnek megoldatlanságát is.

Vajjon, ha ilyenkor van elrendezendő kisebbségi kérdés, nem kellene ezeket máskor is észrevennie annak a szervezetnek, amely minden olyan körülményre figyelni köteles, amely azzal fenyeget, hogy megzavarja a békét, vagy a nemzetek között a jó egyetértést, melytől a béke függ?

Mivel, amint már említettem, a Népszövetség megreformálóinak elgondolása között nem találunk olyat, amely kisebbségvédelmi feladatra vonatkozik, az ősszel Genfben megtartott

kisebbségi kongresszuson a szervezet nemzetkisebbségi csoportoknak erre vonatkozó egységesen megállapított javaslatát terjesztettem elő, amelyek szerint a Népszövetség kisebbségvédelmi kötelezettségeit a népszövetségi Alapokmányba kell beépíteni, még pedig az összes európai kisebbségekre kiterjesztve. A népszövetségi Alapokmányban ekképp lefektetett feladatoknak keresztülvitele érdekében egy-ugyanacsak alapokmányilag létesítendő állandó bizottságot kell megbízni a nemzetkisebbségi jogok ellenőrzésével, amelyet helyszíni vizsgálattal is végezhet, panaszok elfogadásával, valamint azzal, hogy a Népszövetség elé indítványokat terjeszthessen és véleményeket adjon. Ilyen indítványa kellene, hogy ezen állandó bizottságnak legyen az, hogy a kisebbségek jogi személyisége ismertessék el és így kulturautonó miájukat létesíthessék.

Természetesen, amikor a legutóbbi kisebbségi kongresszus a Népszövetség reformját illetően ceket javasolta, tudatában volt annak, hogyha javaslatát elfogadná is, ezek alapján létesített állandó szakbizottság éppen egy elmulasztatható kötelességei teljesítését, mint ahogy azt — fájdalom — az eddig rendelkezésre álló népszövetségi szerveknél megállapíthatjuk.

A kongresszus tagjai is jól tudták, mint ahogy valamennyien tudjuk, hogy végeredményben nem a tételes jogszabályok, a létező szervezetek a döntők, hanem az az akarat, amely a jogszabályokat érvényesíti, a szervezeteket működésben tartja.

Amíg ez az akarat világszerte nem változik, amíg a hatalom birtokosainak akaratára irányul, hogy mindenütt totális államot vagy legalább is nemzeti államot építsenek ki, még ott is, ahol ezt a természetes adottságok lehetetlené teszik, amíg be nem látják, hogy ez az akaratuk most örült fegyverkezéshez és végeredményben háborúhoz vezet, addig a Népszövetség minden reformja hatástalan marad.

De nekünk biznunk kell abban, hogy azok az elszomorító jelenségek, amelyek a totális, illetőleg nemzeti államok erőszakolt kialakításainál mutatkoznak, előbb utóbb visszavezetnek oda, ahol igazi szabadság és igazi humanum az emberi észme továbbfejlődését lehetővé teszik.

Abban a reményben, hogy ez a visszafordulás minél előbb valósággá válik, nyitom meg a szakosztály ülését.

Az ország első megyéjének közigazgatási választásain a kormánypart harmadik helyre szorult

Első a Nemzeti Parasztpárt, második a Vajda pártja

București. Saját tud. Az ország több megyéjében tartották meg a közigazgatási választásokat, amelyek eredményének ma különösen nagy politikai jelentősége van. Ilfov megyében a Nemzeti Parasztpárt nagy fölényrel győzött, 17.276 szavazatot ért el. A Liberálisok 11.654 szavazattal a második helyen áll, míg a keresztény nemzetiek csak 4061 szavazatot, a Georgiasák 4938 szavazatot értek el. Egy szakadár liberális csoport 5343 szavazatot ért el.

Más megyékben a következő eredmények voltak: Vasca: Liberálisok 1656, Nemzeti Parasztpárt 886, Frontul Romanesc 678, Keresztény Nemzeti Párt 216, Georgisták 414. Buzau: Liberálisok 14.029, Nemzeti Parasztpárt 6510, Nemzeti Keresztény Párt 4133, Frontul Romanesc 3257, Pucioasa: Liberálisok 239, Nemzeti Parasztpárt 199, Vajda 74, Caracal: Liberálisok 805, Nemzeti Parasztpárt 784, Nemzeti Keresztény Párt 334, Frontul Romanesc 108, Durestor: Liberálisok 9800, Nemzeti Parasztpárt 4218, Vajda 2477, Balcic: Liberálisok 672, Nem-

zeti Parasztpárt 62, Cavarna: Liberálisok 478, Nemzeti Parasztpárt 209, Tutova: Liberálisok 1222, Nemzeti Parasztpárt 1020, Vajda és Gh. Bratianu 824, Arges: Nemzeti Parasztpárt 27.100, Liberálisok 9500, Vajda 2800, Nemzeti Kereszténypart 2600.

A pápa születésnapján ünnepel Castel Gandolfóban

Megnyílt az ujjalakító pápai Akadémia

Rómából jelentik: XI. Pius pápa hétfőn ünnepelte Castel Gandolfóban 80-ik életébe betöltését. Ez alkalmából személyesen nyitotta meg az ujjalakított pápai Akadémiát. Az ünnepélyes megnyitáson Páter Gemelli, az Akadémia elnöke üdvözölte a Szentatyát, aki nagyjelentőségű beszédben válaszolt. A megnyitáson elhangzott pápai beszédet a vatikáni rádió is közvetítette.

Egy napig tartó nyilvános vitaülés az Országos Magyar Párt kisebbségügyi szakosztályában

Belső társadalmi kérdéseken kívül nemzetközi jogi tételek is kerültek megvitatásra

Clujról jelentik: Vasárnap reggel kilenc órakor kezdte meg ülésezését az Országos Magyar Párt kisebbségügyi és történelmi szakosztálya. Az ülés egy másfélórás ebédszüneti megszakítással egész nap tartott s este nyolc órakor ért véget. Az előző két napon folyó pártgyűlésekre minden vidéki tagozatból már számosan jöttek össze s ezek közül igen sokan a vasárnapi értekezletre is együttmaradtak. Kivülök még újabb érdeklődők is jöttek Ardeal és Banat különböző tájairól s különösen az ifjabb nemzedéknek volt nagy képviselése.

Jakabfi Elemér elnök megnyitó beszéde a kisebbségügyi nemzetközi vonatkozásokról s különösen a Népszövetségnek ilyen szempontból való reformjáról szólt. Az előadást lapunk vezető helyén hoztuk.

Az elnök után dr. Kovács Árpád szakosztályi titkár tartott beszámolót a szakosztály rendeltetéséről és tevékenységéről. Eszerint az volt a hivatása, hogy a népkisebbségi kérdés egyetemese fejlődését figyelje, az európai nem-

zetiségek kongresszusával az érintkezést tartsa, s a kisebbségi élet egyes jelenségeire vonatkozóan szakzerű adatokat gyűjtsön és tanulmányokat folytasson. A szakosztály a nyilvános üléstartásokkal az érdeklődő közönséget is, különösen pedig az ifjúságot közös munkába kívánta bevonni s a kisebbségi érdeklődés és tájékozódás körét folyton növelni.

Az előadó a múlt munkájából kiemelte dr. Fritz László volt szakosztályi titkár nagybecsű adatgyűjtő munkásságát. Az újabb fejlődésben kiemelte a városokéi vitaüléseket, melyek közül az elsőt 1935. május hó végén Oradeán tartották. Ugyanaz év őszén Timisoaran akarták a vitaülést megtartani, de hatósági engedély hiányában ezt nem teheték. Most Clujon a második vitaülést tartják. A szakosztály a nyilvános szereplések közötti időben nagyszabású adalgyűjtéseket folytat különösen az anyanyelvi oktatás multja és jelene kérdésében. Ennek eredményéről már a mai értekezleten számot adnak.

A szórványokban élő kisebbségi magyarság ügyének fölkarolása

Az oravitzi magyarpárti tagozat elnöke, dr. Szathmáry Lajos tartott nagyérdeklőségű előadást a szórvány-magyarságról, vagyis azokról a magyar lakosokról, akik egyes községekben túlnyomóan kis számban élnek másnyelvű népek között s lakóhelyük a nagyobb magyar nyelvterületektől is távoliesik. Lelkészi, tanítói gondozásban sem igen lehet részük. Az előadó valószínűségi számításai szerint 290 ezer az ilyen szórványokban élő kisebbségi magyar lakosság száma. Az előadó határozati javaslatot is terjesztett elő, mellyel a szórványok ügyének következetes és állandó fölkarolása érdekében a Magyar Párt, az egyházak, a sajtó, az egyesületek, a pénzintézetek és szövetkezetek tervszerű együttműködését kívánta. Az előadás tele volt megható, tanulságos és minden érdeklődést lekötő részletekkel. Legközelebbi számunkban megkezdjük a leközlését.

Első hozzászólóként dr. Gabányi Imre cluj-i földbirtokos adott szintén nagyérdeklőségű ismertetéseket különösen a Cluj és Somes megyebeli magyar szórványokról. Történelmi háttérrel is rajzolt az ismertetéshez s a szórványok lakosainak oszlálykülönbségi különösségeiről is szólt. Elmondotta, hogy mi az elnemzetietlenedés jellegzetes folyamata, mely a fajvegyes házasságok miatt áll elő; viszont az ilyen összekeveredéseket a beházasodó magyar

nemzetiségi ember régi családjának elbirtoktalanodása okozza. Együttal azonban jellemző adatokat sorolt föl Gabányi arról is, hogy a földhöz és fajhoz való hűségnek milyen erős jelenségei mutatkoznak.

A következő hozzászóló Arvay Árpád lapszerkesztő volt, aki a szórványok kérdésével kapcsolatban a magyar falu helyzetére hívta fel a figyelmet. A falu, melyre fokozottabban súlyosbodik minden nyomás, segítségért kiált. Fel kell végre ébrednie mindenkinek ar-

Kétoldalú szerződések alkalmazása a népkisebbségi jogok biztosítására

Hegedüs Nándor következett az előadók sorában, aki kezdetben az elnöki megnyitó alapeszméit fejtegette a Népszövetség reformjára vonatkozólag. Kívánatosnak mondta, hogy a nagy nemzetközi bonyodalmakba való beleszólás helyett a Népszövetség behatóbban a kisebbségi sérelmek eloszlásával s a nemzetközi jognak az orvosló fejlesztésével foglalkozzék. A továbbiakban az előadó a mai német kormányzat legkiválóbb népkisebbségjogi szakértőjének, Hasselblatt Wernernek a könyve nyomán ismertette azokat a szerződéseket, melyeket két-két állam kötött egymással a területén lakó népkisebbségek jogainak rendezésére. Az ismertetés összegezésként elmondotta, hogy az ilyen kétoldalú szerződések a maguk elveinek gyakorlatba vitelét ugyan nem nagyon biztosítják, mert a feszültségek és összeütközések például a német és lengyel, vagy a lengyel és cseh szerződő felek között még mindig állandó jelenségek. Mindazonáltal a kétoldalú szerződések hiánya esetén még nagyobb volna a zavar; míg a szerződések létrejötte és fennállása a népkisebbségi jogok sok fogalmát tette szabatosabbá.

Hegedüs után dr. Mikó Imre tartott kiegészítő előadást a kétoldalú szerződések előfeltételeiről és kikényszeríthetősége módjairól.

Azután dr. Paál Árpád fejtegette, hogy a kétoldalú szerződésekben államok rendelkeznek népekről s olyan néprészletekről, melyeknek maguknak is erkölcsileg és természetjogi maguk fölül rendelkezni joguk volna. Így ezek a néprészletek jogalanyokból szerződési tárgyakká válnak, ami az emberiség szempontjából visszatetszőnek mutatkozik. Különösen akkor tűnik ez föl még nyomasztóbban,

ha, hogy a kisebbségi népi jövő legbiztosabb erőforrása a falu. Kérte, hogy a szórványok tanulmányozásával és megsegítésével párhuzamosan kezdje meg a Magyar Párt országsszerte a rendszeres és beható falumunkát is. Ennél a munkánál a nemzeti öntudat és népi céltudatosság minden áldozattal való fenntartása mellett képzett és odaadó faluvezetők seregére van szükség.

Dr. Paál Árpád a közönség nevében mondott köszönetet az előadónak a nagyfontosságú ismertetésért. Együttal arra mutatott rá, hogy a magyar népkisebbség meglevő tömör néprészleteit meg kell óvni az elszórványosodástól. Másrészt a meglevő szórványokat is arra a képességre kell fejleszteni, hogy a nagyobb néprészletekkel összefüggésbe kerüljenek s ilyen összezáródással szórványi minőségük megszűnjék. Megfelelő földbirtokszervezési politika szükséges ehhez. Gyallay P. Domokos szerint a betűt kell a szórványgondozás szolgálatába állítani. A jó könnyűnél nincs lelkiismeretesebb katonája a nemzeti ügynek. Albrecht Dezső fiatal ügyvéd intézményes szórványmunkát sürget, amely a legkisebb szórványokig is kiterjedjen. Ennek a munkának az oroszlanrésze, természetesen, az egyházakra hárul, de az ifjúság a legmagyobb örömmel rendelkezésre áll ennél a nemzetmentő munkánál is.

Br. Atzél Ede földbirtokos eredeti meglátással állapítja meg, hogy a szórványügy tulajdonképpen a magyar vér és magyar föld kérdése. Vigyázni kell a házasodás útján történő elnemzetienedésre és okos gazdálkodásra kell ösztönözni a népet. Meg kell teremteni a magyarság szociális egységét, mert szociális egység nélkül faji egységet sem lehet elképzelni. A kérdéshez dr. Páll György szólt még hozzá, aki gyakorlati segítséget sürget a szórványok számára. Ezután a kisebbségi szakosztály elfogadta dr. Szathmáry Lajos javaslatát azzal a kiegészítő javaslattal kiegészítve, melyet Arvay Árpád a falumunkára vonatkozóan terjesztett elő. A határozat szerint a szakosztály felhívja a Magyar Párt központjának figyelmét, hogy

vidéki tagozatainak bevondásával sürgősen kezdje meg a falu- és szórványkataszter elkészítését s annak alapján kezdje meg a rendszeres és beható falu- és szórványgondozást.

Ezzel a rendkívül érdekes vita lezárult.

ha a népek életjoga bizonyos gazdasági rétegek nyomása alatt válik csere és alkudozás tárgyává. Az ilyen alku egy meglevő jogi és erkölcsi színvonalat mindig alacsonyabbra szorít. Különösen olyan esetben válik ez kirívóvá, mikor gey korábban önálló jogú nép vált népkisebbséggé s így előbbi életének szerzett joga elvesz az új helyzete felőli kétoldalú szerződésekben.

Dr. Paál Árpád utalt arra, hogy a politikai kényszerhelyzetek mégis szükségessé tehetik az ilyen kétoldalú szerződéseket. Azonban ilyen esetben tisztázni kell az ilyen szerződések alapeszméjét. Az t. i., hogy a biztosítható népkisebbségi joggal az illető néprészlet fennmaradása-e a cél, vagy csak azt akarják vele elérni, hogy az a néprészlet kevesebb fájdalommal érezzen és végül is beolvadjon a többségi népbe. A Népszövetség hivatalos álláspontja a Mello Franco 1925. évi decemberi jelentése elfogadásával a beolvadási irányzatot mondotta kívánatosnak. Ez ellen a külső világközvelemény tiltakozott s így a kérdés még mindig eldöntetlen. Szükséges volna, hogy amennyiben új kétoldalú szerződések kötését tervezik, ebben az illető néprészletek fennmaradásának a kívánalma határozott kifejezést adjon, biztosítékul őszinte önkéntes nyilatkozatok jöjjenek létre s a szerződésük is meghallgatassék.

Albrecht Dezső a kétoldalú szerződések lehetőségét a magyar népkisebbség szempontjából fejtegette. A magyar népkisebbségnek ki kell dolgoznia az előkészületeket ilyen szerződéskötés eshetőségeire s különösen a gyakorlati kívánalmak tekintetében kell öntudatos szervezetségre jutnia.

Most jelent meg!

HUZELLA ODÓN:

A REMEKMŰ HALÁLA

Katolikus művészeti tanulmányok. Gazdagon illusztrálva. Minerva kiadás, Cluj.

Szórakoztat, nevel. Párizsi utazásra kitűnő utiolvasmány.

Ára: 60 lei.

Megrendelhető: könyvosztályunkban.

Az anyanyelvi oktatás, kisebbségügyi szakkönyvtár, a nemzeti munkavédelem kérdése

A tartalmilag és eszmei emelkedettségben egyaránt értékes vita után dr. Kovács Arpad olvasta fel „Allamnyelv a felekezeti iskolákban” c. tanulmányának egy részét. Idézte, hogy ez hosszabb tanulmányának csak általános része, míg tanulmányát teljes egészében nyomtatott alakban szándékszik közrebocsátani. A felolvasott részben az előadó körülmények alaposan vázolta azokat a nehézségeket és akadályokat, melyek a felekezeti iskolák szabad működésébe gördíthetők.

Majd dr. Páll György tett jelentést a Timisoara felállított kisebbségi könyvtár működéséről. Bejelentette, hogy rövidesen elkészül a könyvtár pontos könyvjegyzéke, melyet minden tagozatnak megküldenek. A könyvjegyzékben szereplő könyveket rövid használatra bárki kölcsönözheti a kisebbségi könyvtártól.

Késő estére maradt az egyik legégetőbb kérdésnek, a „nemzeti munkavédelmi” törvényjavaslat ügyének tárgyalása, melyet szakkerületi előadásban dr. Asztalos Sándor ismertett. Az előadó 1912-től kezdődőleg ismertette azokat a védelmi intézkedéseket, melyeket Románia törvényhozása tett állampolgárai megélhetésének biztosítására.

Ezek az intézkedések 1930-ig valóban a minden román állampolgárnak a kenyérhez való jogát kiáltják biztosítani. Csak ettől az időtől kezdve alakulnak az egyes munkavédelmi lépések olyanformán, hogy a divatos, nemzeti szélsőségek jelszavainak hatására két osztályra bontják a román állampolgárt és pedig a született románok és az „idegen” származású román állampolgárokra. Véleménye szerint a legerélyesebb eszközökkel kell védeleznünk a „nemzeti munkavédelem” címen készülő jogszöveggel szemben. A védekezésnek az az útja, hogy ha megszületik a sokat vitatott törvény, azt meg kell támadni alkotmányellenesség címén a hazai bíróságoknál és ugyanakkor a Népszövetséghez is kell fordulni a kisebbségi szerződés flagrns megsértése miatt. A kérdés körül vita alakult ki, melynek során dr. Fehér Endre kifejtette, hogy az ötmilliónyi kisebbséget nem lehet olyan súlyos megrázkódtatásoknak kitenni, mint amilyeneket a vitatott javaslat helyez kilátásba, anélkül, hogy ez az egész államra károsan ne hatna vissza. Demeter Béla a kérdést oly fenyegetően látja, hogy az egész kisebbségi magyarság szervezett fellépését ajánlja. E célból országos szintű nagyobb városokban népgyűlések összehívását sürgeti, melyeken a tömeghangulat szabadon nyilvánuljon meg a munkavállalás korlátozására irányuló törekvések tekintetében.

A magas színvonalú szakosztályi ülés végén Beesky István mondott köszönetet a pártközpontnak és a szakosztály elnökének azért, mert alkalmat adtak a kétszázötvenöt tagos és hasznos előadások és viták lefolytatására. A szakosztály vándorgyűlését dr. Jakabffy Elemér úrnok zárásával rekesztették be a késő esti órákban.

lapok egyelőre tartózkodnak a vélemény nyilvánítástól, de emlékeztetnek arra, hogy a „Deutschland” ellen elkövetett támadás feltűnően hasonlít az egyik olasz hadihajó ellen nemrég elkövetett bomba-merényletnek. Az angol sajtó a valenciai kormány jelentésével szembe állítja a német hivatalos jelentést, mely szerint a „Deutschland egyáltalában nem tüzelt és azt a körülményt, hogy a legénység a hajó védtelen részén a hajó elején tartózkodott.

Párizsból jelentik. Az ibizai támadás ügyében a francia sajtó ezúttal a németek mellé áll. Párizsban élénk aggodalommal vetik fel a kérdést, hogy Németország milyen intézkedéssel válaszol a merényletnek. A Journal reméli, hogy Berlin megörzi hidegvérét és bár az eset nagyon súlyos és Németország felháborodása jogos, még sem folytatódik olyan eszközöz, mely megrendíthetné az európai békét. Senki sem agadhatja le, hogy Németországot támadás érte. Németországnak joga van az elégtételre, de mindkét oldalon meg kell őriznie az önuralmat. A Jour szerint Valenciának már nincsen veszteni valója és így érthető, hogy kétségbeesett erőlködésével katasztrófába akarja sodorni egész Európát. Ez a politika egyébként egyezik Moszkva szándékaival is. Párizsra és Londonra most súlyos felelősség hárul.

A NÉMET KORMÁNYBAN ERŐS AZ ELHATÁROZÁS, HOGY A BÉKÉT AZ UTOLSÓ PILLANATIG MEGÖRZI

Berlinből jelentik: Hitler birodalmi vezér Karl flotta-parancsnokot tengernaggyá nevezte ki. Karl egyike a legerélyesebb tengerészparancsnokoknak. A kinevezést különféle képpen kommentálják. Berlinben általános vélemény az, hogy a történetek ellenére a német kormányban erős az elhatározás, hogy a békét az utolsó pillanatig megörzi.

A hétfő reggeli berlini lapok a „Deutschland” bombázásának hírért gyászkeretben közlik. A lapok állásfoglalásában egyhangúlag kifejezésre jut az a felháborodás, mely Németországot a példátlan esemény miatt elfölti. A sajtó egyhangúlag olyan rendszabályokat követel, melyek lehetetlenné teszik hasonló esetek megismétlődését.

A SZOVJETKORMÁNY UJBÓL MEGKEZDI A SPANYOLORSZÁGBA VALÓ FEGYVERSZÁLLÍTÁST

Párizsból jelentik: A Matin szerint a szovjetkormány a spanyol népgérent hangulatának megjavítása céljából újból megkezdte a Spanyolországba való fegyverszállítást.

Huszonhárom halálos áldozata és hatvan sebesültje van a „Deutschland” elleni merényletnek

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Londonból jelentik: A Reuter jelentése szerint a Deutschland cirkáló vasárnap délután befutott a gibraltári kikötőbe. A hajón a lohogókat félárbóca erőszítotték. A legénység körében híre járt, hogy a merényletnek újabb halálos és sebesült áldozatai is vannak. Ezek azoknak a robbanásoknak estek áldozatául, melyek a spanyol repülőgépek bombázása nyomán a német hajón keletkeztek.

Berlinből jelentik. Legújabb jelentés szerint a „Deutschland” elleni merényletnek 23 halálos áldozata, 19 súlyos és 64 könnyebb sebesültje van. A halottakat kedden temetik. A merénylet pillanatában Fischer ellentenger-

nagy is a „Deutschlandon” tartózkodott.

Rómából jelentik. A valenciai kormánynak a „Deutschland” bombázásáról kiadott közleménye az olasz közvéleményben kinos feltűnést keltett. Római politikai körökben a spanyol vöröskormánynak rendszeres akcióját látják abban, hogy a spanyol partvidék ellenőrzésével megbízott olasz és német hadihajók ellen a valenciai kormány szolgálatában álló repülőgépek egyre gyakrabban megismétlődő támadást intéznek.

Londonból jelentik. Az angol sajtóban nagy feltűnést keltett az ibizai bombázás. Tekintettel a helyzet rendkívül kényes voltára a

Szoba kiadó!

Írta: Huray István

A kapu előtt jöképi fiatal ember állt és figyelmesen olvasta a kifüggesztett cedulát. Csaknem ugyanabban a pillanatban érkezett a kapuhoz egy ifjú szöke hölgy is. Lehorgonyzott a dalia háta mögött, akit különben figyelmére sem méltatott és annak vállai fölött próbálta kikémlelni a cédula szövegét.

„Szépen berendezett utcai szoba urnak vagy hölgynek kiadó. I. emelet 7.”

A férfi jól megnézte a címet és be akart lépni a ház kapuján.

— Oh! — röppent el akkor önkéntelenül a leány ajkáról a családás.

A gentleman megfordult és pillanat alatt átlátta a helyzetet. Előzékenyen mutatott a bejárat felé:

— Kérem, parancsoljon!

— Oh, nem — szabadkozott a szöke angyal. — Ön az első.

A legény lovagiasan meghajolt.

— Egyszerre érkezünk a kapuhoz. Önt éppen úgy megilleti az elsőség mint engem. Ha azonban az a szoba vitás terület, én is lemondok róla.

A leány nagyon kacagott.

— A miről lemondunk, azt már el is veszítettük.

— Sebaj. Találunk másikat. Ha megengedi, segítségére leszek a lakáskérdésben.

A Rákóczi-ut végén, majdnem a Keleti pályaudvarnál voltak. Lassu léptekkel indultak lefelé. A virgonc leányzó hamarosan elmondta, hogy

gépíró és bankban dolgozik. De eddig messzire lakott. Budán. Pedig a bank...

— Tudja, — csacsogott — a Nagykereskedők Bankja. Itt mindjárt, a Nagy-körút elején...

— Micsoda? — derült föl a lovag arca. — Hiszen akkor szomszédok vagyunk! En a mellette levő házban dolgozom, a Házépítő Részvénytársaságnál!

— Érdekes! — lelkesedett a leány.

— És sohasem látnak egymást! — tódította a dalia. — Pedig magát látnom mindig külön öröm lett volna.

A szöke hajdon megállt egy kapunál és végigbongészta a cedulákat. Csak hogy kísérője vártatlan indítvánnyal állott elő.

— Van egy ötletem. Lakjunk egymás mellett levő házban, legyünk szomszédok a magánéletben is. Milyen szép is volna, ha reggel együtt mehetnénk a hivatalba és este együtt jöhetnénk haza! Nem?

— De igen.

Tovább mentek. Ettől fogva olyan két szobát kerestek, amely egymással szomszédos házakban volt. Közben a gépíró egyre tereferélt. Bizony nem kellene hónapos szobában laknia, mert gyönyörű két szoba butora van. De hát, aki egész nap irodában ül, háztartást nem vezethet, lakást nem tarthat rendben. Meg aztán minek is? Amíg maga van, kényelmesebb az alhérlés. Na, nem?

Valahol azután végre találtak megfelelő két szomszédvárat. De a tisztos uriember újabb ötletet vetett föl.

— Miért laknánk mi ilyen messzire egymástól? Elég baj, hogy a hivatalunk nem egy épületben van. Legyünk még közelebb! szomszédok és lakjunk ugyanabban a házban!

Az ifjú hölgy megrámdította vállát.

— Jó szomszédsg: török áldás. Nézzünk hát olyant.

Lassan húzódtak lefelé a fő-úton. Az édes virágszárlól csakhamar minden kiderült. Arva. Tavly jött fel vidékről a fővárosba, azóta dolgozik itt. Pedig nem kellene dolgoznia. Van egy kis háza, földje, amit örökölt. Házszobáiba van adva és hoz annyit, amennyiből szerényen megélhetne. De hát ő szeret dolgozni. A munka kell a testnek, kell a leleknek. A munka szép.

A lovag gyönyörködve nézett rá: — En nem tudom, hogy a munka szépíti-e magát, de kétségtelen, hogy nagyon szép.

Mentek-mendégáltak. A Sárosi színház közelében ismét megálltak egy kapufélfá előtt.

— No, ez kedve szerint van — vélte az angyal. — Egy szoba az első emeleten, egy másik a harmadikon. Jöjjen nézzük meg.

— Tudja mit? — támadt újabb eszméje a fiatal embernek. — Találunk mi olyan két szobát is, amelyek egy emeleten, közvetlenül egymás mellett van. Milyen érdekes is volna, ha csak egy fal választana el bennünket és át is kopogtatnánk egymásnak. Nem gondolja?

— Lelke rajta! — járult hozzá a leány és indultak tovább. A gentleman most már valóságos pergőtűz alá vette kérdéseivel a szöke természetét. Mi tagadás: hozománya is van, de az letéteben van a árvaszéknél. Majd csak akkor kapja meg, ha férjhez megy. Hogy szeretne-e férjhez menni? Hát Istenem! Egy leánynak, akinek nincs senkije, előbb-utóbb férjhez kell mennie. Na nem?

A lovag egyre nagyobb kedvteléssel szemlélgette a leányt. Amikor kis séta után közvetlenül szomszédos hónapos szobákra bukkantak s a la-

Cassulo András pápai nuncius látogatása Baia-Maren

A bányaváros nagy lelkesedéssel fogadta a Szentszék romániai követét

Baia-Mare. Saját tud. Baia-Mare katolikus lakossága napok óta lázas izgalommal készült Cassulo András pápai nuncius fogadtatására. Aki transzylvániai körútja során május 29-én látogatott el a bányavárosba.

A város vezetősége minden tőle telhetőt elkövetett, hogy a magas vendég fogadtatása mennél ünnepélyesebb legyen. A ragyogó tiszta utcákon végig a házakat föllobogózták, sőt egyes helyeken díszkaput is állítottak a Szentatya követének fogadtatására. Délután három óra tájban gyülekeztek a főtéren az iskolák, egyesületek és hatóságok kiküldöttei. A díszkapu előtt a papság, katonaság, a hatóságok vezetői s az üdvözlésre kivonult iskolás-gyermek helyezkedtek el. A járdákat pedig valóságos elárasztotta a magas vendéget nagy lelkesedéssel váró lakosság. Hosszas várakozás után azonban az egybegyűlteket előtt kihirdették, hogy a pápai nuncius utirányváltoztatás miatt csak este 8 órakor érkezik a városba és a fogadtatás a gör. kat. székesegyház előtt fog lefolyni.

A tömeg, mely hosszas várakozás után erre a bejelentésre nyugodtan szétoszlott, este 8 óra felé újra összegyűlt a magas vendég fogadtatására, ezúttal a gör. kat. székesegyház előtt, ahol felsorakoztak az iskolák, testületek és a hatóságok kiküldöttei is. Fél tíz óra után néhány perccel végre megszólalt a bányászzenekar s a tömeg lelkes éljenzése közben megérkezett a pápai nuncius gépkocsija. Danciu rendőrfőnök a gépkocsizhoz sietett, fölnyitotta annak ajtaját és a Szentatya követét a hatóságok képviselői elé vezette. Kölesönös bemutatkozás után Cionte Romul polgármester köszöntötte román nyelven a magas vendéget, biztosítva őt a város egész lakosságának szeretetéről. A pápai nuncius olasz nyelven válaszolt, amit az egybegyűlteknél tolmács közvetített. Válaszában örömeinek adott kifejezést, hogy ellátogatott ebbe a városba és megismerheti annak lakóit. A székesegyház bejáratánál dr. Russu Alexandru gör. kat. püspök üdvözölte latin nyelven a Szentatya küldöttét. A római katoli-

kus egyházközség szeretetét és hódolatát Pa-kocs Károly kanonok, plébános tolmácsolta. A pápai nuncius latin nyelven mondott köszönetet az üdvözlésekért. Isten áldását kérte a nemzetre és további munkára buzdította a híveket.

Érdekes politikai beszédek a magyarországi Dunántúlon

Bethlen István a vörös és barna szélsőségekről s a legy-
verkezési egyenjóságról szólt. — Bornemissza Géza
miniszter a Gömbös Gyula politikája folytatásáról

Nagykanizsáról jelentik: Bethlen István gróf vasárnap beszámolót tartott Nagykanizsán. Elismeréssel szólt Darányi miniszterelnökről, akiről meggyőződése, hogy a szükséges alkotmányjogi reformokat meg fogja valósítani. Beszélt ezután a vörös és barna tenger hullámainak veszélyeiről.

— Nem engedhetjük meg magunknak többé azt a fényűzést. — mondotta többek között. — hogy a polgári pártok egymással farkasszemet nézzenek és egymásra rálicitálva szemben álljanak egymással, mert a rálicitálásból radikálizmus, a radikálizmusból bolsevizmus, vagy diktatura következhetik. Ezeknek a pártoknak egymással kezét kell fogniok és egymással együtt vállalni a vezetést a jelenlegi kormány irányítása mellett, mert különben a nemzet széles tömegei déliráló álmodat követve beleszedülnek az egyik, vagy a másik szélsőség karjaiba.

Külpolitikai vonatkozásban Bethlen István gróf többek között a következőket mondta:

— A külügyminiszter urnak a parlamentben elhangzott legutóbbi beszéde tartalmazta mindazokat az igazságokat, amelyeket én vallok és amelyeknek százszázalekos híve vagyok Béke-

Ezután a Szentatya megbízásából pápai áldást osztott az egybegyűlt tömeg között, majd bevonultak a gör. kat. székesegyházba, ahol Russu püspök ünnepi vécsernyét celebrált nagy pápi segédlettel. Közben a görög katolikus templomi vegyeskar egyházi énekeket adott elő. Vécsernye után a püspökségen zártkörű vacsora volt.

Másnap délelőtt a pápai nuncius nagymisét hallgatott a gör. kat. székesegyházban, délután pedig vécsernyén vett részt a róm. kat. plébánia templomban.

A pápai nuncius hétfőn reggel tovább utazott Sighet felé.

politikát hirdetek a legjobb értelemben és nem defetista politikát.

— Ebben az értelemben hangoztatom, hogy nem szabad lemondanunk katonai egyenjóságunkról. Nem azért követeltem ezt, hogy megtámadjuk valamelyik szomszédunkat, hanem azért, hogy végre, tizennyolc év után nyugodtan hajthassa le fejét párnáira ez a nemzet, melynek éppen úgy, mint más nemzetnek, joga van a biztonságra. Mi nem támadni akarunk, hanem azt nem akarjuk, hogy egy szép napon arra ébredjünk, hogy idegen megszállás alá jutottunk. A magunk megerősítését további barátsági szerződésekre akarjuk felhasználni, nem pedig az ellenségeskedés kiszélesítésére.

Kaposvárról jelentik: Bornemissza Géza ipar- és kereskedelemügyi miniszter vasárnap a kaposvári Nemzeti Egységpárt gyűlésén beszédet mondott. Ennek során bejelentette, hogy a titkos választójog még az ősz folyamán a törvényhozás elé kerül.

— A kormány — mondotta többek között — a Gömbös Gyula által elindított népi politika útján halad és nincs szükség semmiféle koalícióra még akkor sem, ha sokan már minisztereknek is képzelik magukat.

ányos indulni akart a lépcsőház felé, megragdta a karját és visszatartotta:

— Most támadt egy igazán kitűnő gondolatom! Ez az utolsó! A legkülönb szomszédság az, ha állandóan egymás mellett lehetünk! hagyjuk az alberletet! En a jövő elsejére kivesszek egy főbérleti lakást, ahol én leszek a főbérlető...

— És én — nyílt nagyra a leány kék szeme.

— Maga behozza a butorait és eljön az esküvőmre, amit diszpenzációval még elseje előtt megtartok.

— Kivel?

— Magával!

Az arajelölt kutatóan nézett a férfi szemébe.

— Feleségül vesz?

— Feleségül! — És tüzzel belekarolt menyasszonyába s szinte mámorosan huzta, sőt hurcolta magával: — Gyerünk!

Perceken belül kivettek és lefoglaltak egy főbérleti lakást Amire a fő-ut végéről a fő-ut elejére értek, nemcsak boldog jegyesek lettek, hanem boldog főbérletők is.

A haziúrtól lejövet már terveket is szöttek. A menyasszony arról álmodozott, hogy vőlegényét áthelyezteti majd a bankba. Szólni fog a nagybácsijának, aki ott igazgató, hogy jó állásba tegyék a vőlegényét, akinek a neve... a neve...

— Izé, — kapott észbe és zavartan és ijedten kapta föl a tekintetét — a neve... még nem is tudom a nevét!

— Herkulesre! — ütött homlokára a fiatal ember. — Elfelejtettem bemutatkozni! Edes, drága, aranyos, egyetlen menyasszonyom, ne haragudjék rám! Dr. Dalos Tihamér vagyok. És maga?

A szőke hölgy szendén lesütötte a pillantását és évődő boldogsággal rebegett:

— Én dr. Dalos Tihamérné...

Dr. Schacht, a német birodalmi bank elnöke (x) Párizsba érkezett, ahol a német-francia gazdasági közlekedésről folytatott tárgyalásokat. Képünk a párizsi reptéren készült

Lázár a palota előtt...

Bucuresti, május hó.
Zivatár vert be este nyolc óra után a telefonpalota bejáratához. Irodákból, üzletekből, hivatalokból hazaigyekező hölgyek és urak ke-restek itt velem együtt menedéket s a Calea Victoriei esti korzójának finom és cifra sokadalma: lenge nyári ruhás kisasszonyok, szemtelen kis kalappal a fejükön és jólöltözött ficsurak, akik átható tekintettel vizsgálták a melléjük került szökített hajakat, festett orcákat; elegáns katonatisztek is menekültek ide és komoly házaspárok, akik valamelyik elővárosi villanegyedből jövet csak az előbb szállottak le a legközelebbi villamos vagy autóbusz-megállónál, hogy a belváros ki tudja melyik szórakozóhelyen töltsék az estét.

Harmican is szorongunk a széles bejárat védőfala alatt s unalmunkban gyönyörködés-sel szemléltük az ázott esti aszfalt tükröződésében a paloták ablaksorainak ragyogását, az el-suhanó gépkocsik fénysávjait, ezt az egész ár-ban és fényben úszó, elnyúlt árnyak kísértetei-vel telt káprázatos és különös nagyvárosi látó-mást, aminek a vászonra rögzítésével anyyi művész kísérletezett sikertelenül. S egyszerre a palota márványbejárata mellett, a tizenegy emelet magasságba tornyosodó fal tövében, alig védve az esőtől, rongyos kis embert vettem észre, aki négy év körüli, csúronvizes, mezt-lábas lánykát tartott az ölében.

Banális kép: Lázár a palota előtt.
Valami cafatokra szakadt, bordó kihaj-tású, egykori házikabát volt az öltönye, meg egy földre rogyant nadrág, amelyből kilátszott a térde. Türelmes, szája kuszázó bajszú, ke-mény koponyájú szegényember volt. A vállán fejsze, amelyen ázott kenyérdarabokkal telt gyékényszatyor lógott.

— Jöjjön csak beljebb. — csináltam helyet a félénken félrehúzó Lázárnak. — Ezert a menedékhelyért mi se fizetünk többet, mint maga.

Erre beljebb merészkedett, letette a gyer-meket s a gyékényszatyort és ügyetlen kézzel letörülgette fejről az esővizet.

— Azt a leánykát pedig miért cipeli ma-gával?

— Nincs anyja. — felelte. — Mindjárt két esztendeje meghalt. S otthon nincs kire biz-zam a gyermeket.

Most már figyelmesek lettek a szegény em-berre a többi urak s asszonyok is. A rongy és szenny irtózatán egyre jobban elhatárolódó szánalom érzésével nézték ezt a jámbor türe-lemmel viselt nyomort. Az urak részvétteljes megjegyzésekre méltatták a szakadt inget, amely alól a mellnél és hasnál nagy foltokban villant ki a bőr; az asszonyok pedig meg-símogatták a pirosposztag leányka arcát, aki szóltanul állt a bejárat színes káprázata s kis ázott köntösében olyan tömzsi és erőteljes volt, hogy megirigyelték tőle:

— Miért nem adja a leánykát valami árva-gondozó intézetbe? — kérdezték az apát. — Hi-szen vannak jótékony egyletek, nemesszívú hölgyek, állami intézmények...

— Nem tudok írni-olvasni, — hátrította el az magától a rábeszéléseket.

— Vannak felekezeti árvaházak is. — erős-ködött egy komoly, idősebb úriúr. — Mi-lyen vallású maga? Ortodox?

Lázár szemében egy megvert kutya bocsá-natkérése csillámlott.

— Magyar vagyok.

— Hogy hívják? — kérdeztem most már magyarul a rongyos magyar, aki magára-

hagyatottságában kislányához kezdett becéző szavakat gúgyogni.

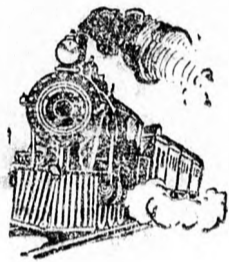
— Szabó István vagyok. Somes megyé-ből. Szik-ből.

— Rég van Bucurestiben?

— Már évek óta.

Nehezen lehetett belőle kifacsarni a szót. Mintha nem is lett volna panaszkodni valója. Csak hosszas kérdegetésre mondta el, hogy amióta a felesége meghalt, nagyon nehezen él. Kint lakik valahol az Isten háta mögött, Giulesti közegben s onnan jön be minden nap munkára, gyalog. A fejszét hozza magával, a szatyrárt meg a gyermeket. Körülbelül ez minden vagyona. Építkezéseknél talál néha kise-gítő munkát vagy házakhoz hívják be fát ha-sogatni. Kap néhány leit és egy kis ételmara-dékot érte. De gyakran megesik, hogy egész nap nem akad semmiféle munka. Ilyenkor üres szatyrral és nehéz szívvel ballag hazafelé este. Két órába is beletelik az út.

A „Magyar Lapok” társasutazása a párizsi világkiállításra

UTIRANY: Oradea - Budapest - Bécs - Salz-burg - München - Strassburg - Párizs - Li-sieux - Deauville - Párizs - Bern - Locarno - Lugano - Milano - Velence - Laibach - Budapest - Oradea.

TARTOZKODASI IDO: Salzburg vagy Mün-chen egy nap, Párizs 5 teljes nap, Milano egy nap.

KIRANDULAS Versai les-be, Lisieux-be és a tenzerpartra.

Indulás Oradeáról 1937 június 30-án, visszaérkezés Oradeára július 11.

Részvételi díj személyenként:
9875 lei

Egyéni utlevél szükséges, amely június 25-ig beküldendő. Vízumokat mi szerezzük meg.

A nagy érdeklődésre való tekintet-tel mielőbbi jelentkezés ajánlatos. Jelentkezéskor 2000 lei fizetendő. A fennmaradó összeg június 25-ig fizetendő ki.

Jelentkezési hely:

a MAGYAR LAPOK utazási osztálya Oradea.

— Ma sem kerestem apszolát semmit. Most a gyermekkel kezdtem beszélni.

— S mit csinálsz, amíg édesapád dolgozik?

Kék szemével kissé bizalmatlanul nézett reám.

— Játsszok.

Nagyon elégedettnek látszott az életével. Zömök, pufók kis jószág volt: szebb és egészség-től duzzadóbb, mint a gyermektápszerek festett reklámbabái. Erős kis mancsával belekapaszkodott az apja kabátjába és védve érezte magát a világ minden támadása ellen.

— Irénkének hívják, — magyarázta a szegény ember. — Epp ma négy esztendő. — Hány éves is vagy? — fordult a gyerekekhez.

— Mondd meg az úrnak.

— Négy.

A zivatár csöndesedett és Szabó István szedelőzködött, hogy nekivág a csatakos útnak szállása felé. Nem jutott eszébe, hogy öt lei vil-lamospénzt kérjen tőlem. Nyilván nem ken-yere az alamizsna. Magannak kell felajánlanom azt a gyermek születésnap ajándéka-ként.

— Köszönd meg az úrnak, — hangzott az atyai nógatás.

De a lánykából nehezen lehetett kivenni a szót. Eltem a gyanuperral:

— Talán románul könnyebben beszél?

— Nem. — tiltakozott Szabó István és dönyögő egyhangú beszédében most először lobbant fel egy kis élet. — Én csak magyarul szólok hozzá. Eleget szídnak, amerre járok vele, hogy miért nem tanítom románul. Pedig hát az csak természetes, hogy a szülő először az anyanyelvére tanítja meg a gyermekét...

Mialatt a szegény, nyomorult somesmegyei magyar vállára kanyarította szatyrárt s ölébe emelte anyátlan gyermekét, két gondolat futott át rajtam. Az egyik ez:

Ime: Szabó István, az együgyű, rongyos, törődött életű favágó, aki anyanyelvén kívűl talán összesen azt a villamospénzt kapta a ma-gyar élettől, amivel én megajándékoztam. — híven kitarat a magyar élet, a magyar szó mel-lett és öntudatosan tovább ülteti azt.

Es a másik:

Ime egy társadalom, amely egy nyomor-ult, elesett embernek semmit sem nyújtott s máris a legtöbbet követeli tőle.

(J. B.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félfévre 400
negyedévre 210, egy óra 70 let.
Magyarországon: Egész évre 90 P, félfévre 45 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvényünk meg és nem adunk vissza.
Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

MARIA KIRALYNÉ IS RÉSZTVEZ A JUNIUS NYOLCADIKI ÜNNEPEGEKEN.
Bucuresti. Saját tud. A június 8-iki katonai parádén, amely a királyi palota előtti terezen lesz, részt fog venni Mária királyné is.

NÉMETORSZÁG Vatikáni követé megkapta felmentését. Rómából jelentik: Amint előre látható volt, a nemzeti szocialista kormányzat v. Bergent, Németország vatikáni követét tisztjaitól felmentette és nyugállományba helyezte. A felmentés összefüggésben van a „Mit brennender Sorge” kezdetű pápai körlevéllel, amelynek előmunkálatairól a német kormány szerint v. Bergen követnek nem volt kellő értesültsége. Diplomáciai körökben a felmentés annál nagyobb feltűnést kellett, mert v. Berger a legkiválóbb német diplomaták egyike, még a régi iskolából, a Vatikánban is nagy rokonszenvek örvendtek s doyenje is volt a Vatikánnál alkalmazott diplomáciai testületnek. Maga XI. Pius pápa mindig különös figyelmet és szívélyességet tanúsított v. Bergen követtel szemben, akinek előzőleg egyénisége általában is nagy rokonszenvet váltott ki v. Bergen követ utódjáról már megindultak a kombinációk, így többek között sűrűn emlegetik v. Pape német követ nevét, jól informált vatikáni körökben azonban e híreket egyelőre csak találgatásoknak minősítik. Annyi biztosnak mondható, hogy a Vatikán agreement-et csak olyan diplomata fogja megkapni, aki az egyház és a Vatikán elleni harcokban nem expozálta magát.

Bizonytalanságok az aradi üzletek nyári zárórája körül. Arad. Saját tud. Az aradi munkakamara értekezletre hívta össze az itteni kereskedelmi alkalmazottakat, hogy a megbeszélés keretében a nyári zárórák kérdésében döntsenek. Ezt a megbeszélést megelőzőleg a munkaadók bevonásával értekezlet volt, amikor is az üzletek nyitási idejéről kellett volna megbeszélésnek. A helyzet ugyanis az, hogy a törvény csupán az üzletek záróráját szabályozza, míg a nyitási időpontjában teljesen szabad kezdet ad a kereskedőknek. A lezajlott megbeszélés során a kereskedelmi alkalmazottak azt kérték, hogy reggel 8 óra körül nyissák az üzleteket. A kereskedők egy része azonban ezzel a kívánsággal szemben elutasító álláspontra helyezkedett, így bár a nyári idény már küszöbön áll, még egészen bizonytalan, hogy Aradon mikor nyitnak és zárnak majd az üzletek.

Baile Sovata-fürdő

Az ország leghíresebb gyógyüdülőhelye a „Harghita” hegység déli oldalán. Alkalmas mindennemű krónikus megbetegedéseknek, u. m.: rheuma, ischiás, bronchitis, női bajok, vérszegénység, egyéb izmadrámák eredményes gyógykezelésére. — Olcsó szobák és jó ellátás kapható.

„VILLA MADELEINE”

Sovata fürdő. Érdeklődni a tulajdonosnál:
Milánkovits Arad, szerb templom udvar,
Június 1. után Sovatan.

Bérvizvály a bádógos szakmában. Oradea. Saját tud. Hétfőn reggel a munkaadók és munkások között keletkezett bérvizvály miatt 65 bádógos és vízvezetékész letette a munkát. A tárgyalások M. U. d. r. a felügyelő közvetítésével megindultak.

* **Egy elsőrangú gyógyszer,** amely az érelmeszesedést a leghatásosabban gyógyítja, az URODONAL. Szolgáltatni egy a tudomány, mint az orvosok és orvostanárak előtt elismertek. Rheumatikus bajok, ischiás, érelmeszesedés, fejfájás (migräne), ideges betegségek, elhajlás, hólyagaj, prostata és sérv ellen, mint egyedülálló szer. URODONAL, elismert.

Zürichi zárlat. Párizs 19.53 fél, London 21.62 háromnegyed, Newyork 438.75, Brüsszel 73.95, Milánó 23.07 fél, Amsterdam 241.07 fél, Berlin 176.05, Bécs — schilling 81.40, Prága 15.28, Varsó 83, Belgrád 10, Bucuresti 325.

A ROMÁN PEN CLUB AZ IRÁS SZABADSÁGA MELLETT. Bucuresti. Saját tud. A Román Pen Club a Román Írók Egyesületének székházában közgyűlést tartott, amelyen különösen az írók szabadság védelmében történtek felszólalások. A közgyűlés a következő határozati javaslatot fogadta el: A Román Pen Club alapszabályaihoz híven kétségbevonja a cenzura törvényes voltát s különösen annak kiterjesztését az irodalom és a művészeti teremtés tárgyában. Tiltakozik irodalmi és művészeti munkák nyilvános égetése ellen. Ez utóbbi határozat Sadoveanu műveinek égetésével van kapcsolatban, akinek a közgyűlés több szónoka védelmére kelt.

Pillanatnyi elmezavarában öngyilkos lett egy öregember. Carei. Saját tud. Illés János 87 éves sudurái gazdálkodó pillanatnyi elmezavarában beretvájával átvágta gégejét. A szerencsétlen emberen a carei kórházban műtétet próbáltak segíteni, állapota azonban válságos.

fejfájás
ellen
Beretvás
parzvilla!

Forró tejjel halálra forrázta magát egy kisgyermek. Oradea. Saját tud. Megrendítő gyermek-szerencsétlenség történt szombaton este az Anonimus-utca 1. szám alatt lakó Tischler József géplakatos házában. A lakatos felesége tejet forralt kis másfél éves fiu gyermekük számára. Az asszony a forró tejet beletöltötte egy pohárba és a jégsekrény szélére tette hűlni. A közelben tartózkodó másfél éves kisfiú a tej után nyult, de cely szerencsétlenül, hogy magára borította a forró tejet, amely végigömlött a mellén. A kisgyermek a szörnyű fájdalom következtében elvesztette eszméletét. A mentők beszállították a kórházba és az orvosok mindent megtettek, hogy megmentse, azonban hiába, mert a gyermek éppen a szív fölött szenvedett harmadfokú égési sebeket és huszonnégyórát halálküzdelem után meghalt.

TIZENKÉTEZER HŐSI HALOTT EMLEKE SZEGEDEN. Szegedről jelentik: Vasárnap délelőtt nagy díszpompával avatta fel Horthy kormányzó Szeged 12 ezer hősi halottjának emlékére emelt Hősök Kapuját. A kormányzó érkezését s ezzel az ünnepség megkezdését 24 ágyulövés jelezte. Utána megkondultak — ezúttal először — a hősök harangjai. Ugyanennek az ünnepségnek keretében avatták fel a Tanítók Házát, mely internátus jelleggel bír és amelyben a falusi és tanyai tanítók gyermekei találnak otthonra és nevelésre.

* **Ha étvágytalan,** úgy igyék néhány napon át reggel éhgyomorral fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik és így egész emésztése rendbe jöhet. Az orvosok ajánlják.

Hétévre ítélték egy gyilkos legényt. Oradea. Saját tud. Szombaton délután tárgyalta az esküdtszék Fábrián Sándor sentimreui 23 éves gazdálkodó legény gyilkossági bűnperét. Fábrián Sándor ellen az volt a vád, hogy 1935 novemberében agyonverte Nagy Dániel sentimreui tekintélyes gazdát. Késő esti órákban került sor az ítélet kihirdetésére, amelynek értelmében Fábrián Sándort az esküdtszék 7 évi fogházra ítélte. A büntetésből 1 évet és hat hónapot kitöltöttek vettek. A meggyilkolt Nagy Dániel özvegyének 80 ezer lei kártérítést ítélték meg.

A romániai munkakamarák delegátusai a francia munkásszövetség kongresszusán. Arad. Saját tud. Az aradi munkakamara vezetősége ülést tartott és Strangar Demjan Sava, aki az itteni munkakamara képviselőtében részt vett a munkakamarák szövetségének bucaresti vezetőségi ülésén, beszámolt az értekezleten történtekről. Az elmondottak során többek között közölte, hogy a párizsi világkiállításra a romániai munkakamarák 4—10 delegátust küldenek, amelyek tagjai közt képviselve lesz egy a tisztviselő, mint az iparos és munkás szekció, összesen 200 taggal. A munkásszekció kiküldöttjei részt vesznek a francia általános munkásszövetség kongresszusán is. — mint vendégek.

Színvonalat fog diktálni a magyar filmgyártásnak a most alakult „Budapest Film Rt.” Budapestről jelentik: Szombaton új magyar filmvállalatot jegyeztek be a budapesti törvényszéken, mint esőbírósnál „Budapest Film R. T.” címen. Az új magyar filmgyártó részvénytársaság az ötleterületen gyártott magyar filmek rendszerét akarja oly módon megváltoztatni, hogy teljes esztendőre szóló programmal, előre kiválasztott témákkal és szereposztással hívót óhajt diktálni nemcsak önmagának, de nyilván a magyar filmgyártásnak is. A vállalat elnöke Blaha Sándor ny. államtitkár. Az új filmvállalat egyelőre hat filmet gyárt.

A HOZOMÁNNYAL EGYÜTT ELRABOLTA FÉRJHEZ ADOTT LEANYÁT EGY DUSGAZDAG BANATI TANÍTÓ. Timişoara. Saját tud. Regénybeillő esemény tartja izgalomban Garansebes lakosságát. Gavriila Nicolae nyugalmazott tanító, dúsgazdag magánzó, akit annakidején Lázár Pável, a nemrég elfogott bandavezér megátadott, most ugylátszik, a rablóvezér példáján okulva, emberrablást rendezett. A nyugalmazott tanító felfogadott 2 környékbeli falusi embert és behatolt az Obreja községben lakó leánya lakásába, akit csak nemrég adott férjhez Stancovici gyógyszerészhez. A két falusi ember összekötözték a lakásban egyedül levő fiatalasszonyt és szekérré dobták, majd feltörték a nyugalmazott tanító megbízásából a szekrényt és magukhoz vették az asszonynak hozományul adott 3 millió leit értékű papírt. Ezután Garansebesre hajtottak. A fiatal gyógyszerész, amikor hazatért és értesült az eseményekről, rablásért, emberrablásért és magánlaksértésért feljelentette apóstát a carenesesi ügyészségen. Az ügyészség leártóztatta a kalandostermesztető dúsgazdag tanítót és megindította a vizsgálatot.

Napi 1 Leu Timişoara. Saját tud.

Kis egzisztenciák... egészen kicsike egzisztenciák, Nem is képzelné az ember, hogy milyen szegényeket, nyomorultakat lehet találni. Törődött öreg nénike panasolja keserves könnyek között, hogy kitiltották a temetőből.

A temetőből kitiltották?

Hát igen. Vállalta, hogy naponta két síron locsolgattja a virágokat s ezt most a temetőőr megtiltotta neki. Ez a városi közegek kizárólagos joga... Ez a törődött öreg nénike egy kis ételmaradékért, meg havi harminc leiert vállalta az öntözést. Harminc lei — az napi egy leu! Es anynyira szegény, hogy a napi egy leu elvesztése is könnyekre, keserves könnyekre indította...

Egyébként a városi temetkezési vállalat, amely a temetőket is kezeli, meg fogja engedni annak a szegény öreg nénikének, hogy továbbra is locsolgathassa a virágokat azon a két síron. Hadd kapja meg továbbra is azt a harminc leut. A városi szabályzat szerint ugyanis üzletszerű munkavállalásokat nem engedélyeznek magánfeleknek a temetőben. S a városi temetkezési vállalatnál hivatkoznak egy esetre, amikor egy asszony vagy negyven sír gondozását vállalta s végül már napszámmal dolgoztatott. Ilyenféle dolgokat — mondják — nem engedélyezhetnek. Mert ez már „üzletszerűség”. Üzletszerűség!

A jó Eg tudja! Valahogy azt az asszonyt is sajnáljuk, aki „már napszámost is tartott”, mivel vagy negyven sírt kellett gondoznia. Kis emberek minden szalmaszálba belekapaszkodnak, csak hogy valahogy megéljenek és ne keljen köldülniök. Akinek valamire való lakása van, kosztosokat fogad, ki így, ki úgy igyekszik néhány leiehez jutni. Es akadt — sírgondozó-vállalkozó is. Egészen kicsike vállalkozás lehetett az is. Ha úgy fizették, mint a szegény öregasszonyt, keresett napi negyven leit s ennek a felét leadta a napszámosnak. Hiszen már egész napszámmért huszonöt leit fizetnek... nem többet.

Elvesztette húsz leiet a napszámos, el a húsz leiet a „vállalkozó” asszony —, mert „üzletszerű” volt, amit tett és a városi temetői szabályzat szigorú meghatározásokat tartalmaz.

Egy-egy kis eset a felszínre vet egy-egy kis tragédiát... egészen kicsinyt. De azoknál, akik a napi egy lei elvesztése miatt keserves könnyeket hullatnak — kenyérré megy, tehát nagy eszt. életbevágóan nagy eszt!...

SCE 2.

* **Prostatatultengésnél és hólyagtágulásnál,** amikor igen fontos, hogy a betegnek erőködés nélkül mindennap könnyű bélürülése legyen, akkor reggelenként éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet a lehető legjobb szolgálatot teszi. Az orvosok ajánlják.

Szabadkai színtársulata Baia-Maren. Saját tud. Szabadkai Károly, a bányaváros vezetésétől kéthetes vendégjátékokra kapott engedélyt. Az előadásokat szombaton este kezdte meg a társulat. A város közönsége nagy örömmel fogadta Szabadkaiakat.

Küldöttségileg tisztelgett a Háztulajdonosok Szövetsége az új polgármester előtt. Oradea. Saját tud. Szombaton délelőtt a Háztulajdonosok Szövetsége képviselőjében dr. Lengyel Zsigmond és dr. Váradi Ödön elnökök, Hónig Ignác és Reiter Hermann ügyvezető bizottsági tagok tisztelgett a város új polgármesterénél. A szövetség üdvözlését dr. Lengyel Zsigmond ügyvezető elnök tolmácsolta, majd a zászlórendelet és az utcák karbantartása ügyében tett előterjesztést. Fodor Péter polgármester az üdvözlés megköszönése után biztosította a küldöttséget, hogy mindenben — így a sérelmezett ügyekben is — a polgárok érdekeinek előmozdítására fog törekedni.

Az érlelmeszesedés korai halált jelent!
Védekezünk!

Az érlelmeszesedés

Írta: Dr. Bucsanýi Gyula főorvos, II. kiadás.

Ara 55 lei.

Megrendelhető könyvostályunknál

Satumarei híradó. Saját tud. A tejfogyasztás népszerűsítésére Satu-Maren vasárnap tejnapot rendeztek, amelynek programja zenés felvonulással és tejkiosztással állott. — A város vezetősége elhatározta, hogy a Hildegárda előtt új napipiacot létesít. A terv kidolgozására bizottságot küldtek ki. — A Satu-Marehoz tartozó Viile-Satumen közbirtokosság működik és igen eredményesen. Most az időközi bizottság egyik tagja: Pop Ludovic, aki a hegylakosság képviseli az ideiglenes tanácsban, a legutóbbi tanácsülésen az új közigazgatási törvényre hivatkozva, kérte a közbirtokosság feloszlását. A tanács még nem döntött az ügyben. — A seini borzalmas gyilkosság ügyében még mindig folyik a vizsgálat. A gyilkosság gyanújával őrizetbe vett Hajnal Gábor kertész jelenleg az ügyészségi fogház lakója. Tárgyi bizonyítékot nem tudnak elienne felmutatni. Szombaton újabb husz tanut hallgatott ki a vizsgálóbíró, Hajnal bűnössége azonban még mindig kétes, ezért újabb bizonyítékok feltárására törekszik a nyomozás. — A dănești gyógyfürdő bérbeadására tízéves szerződést ajánlott fel a bányakincstár a betegsegélyzőnek. Az utóbbi hónapokban az beszélték, hogy a kincstár nem hajlandó meghosszabbítani a bérleti szerződést, mire a betegsegélyző megtagadta az újabb bérhazásokat. Most azonban valószínűleg kiutalják azt a 150 ezer leit, ami a munkásfürdő kijavítására és felszerelésére szükséges.

* **Beretvás pasztilla** a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja.

Vérbefulladt a kocsmai italozás. Oradea. Saját tud. Vasárnap délután véres verekedés történt a közeli Osorheiu község egyik kocsmájában. A falubeli legények italozás közben összeszólalkoztak, majd parázs verekedés kerekedett és végül Pelle Pál, Fekete Sándor és Szilágyi Ferenc véresen kerültek el a kocsmá padlóján. A sebesülteket az oradeai kórházban vették ápolás alá.

Devai híradó. A Kereskedelmi és Iparkamara elnöki tanácsa elhatározta, hogy kereskedelmi csarnokot építenek. A tervrajzokat Neugebauer építész készíti el. — Szerdán öngyilkossági szándékból a vonat elé vetette magát Zoltán Péter 22 éves devai katona. A vonat szerencsére csak kezefejét vágta le. — Dada Aladárné, városi tisztviselőnő, akit annak idején a román nyelv nem tudása miatt kitétek állásából, most hosszú pereskedés után a városi tanács visszahelyezte hivatalába. A tanács az elmaradt fizetések egy részét megtéríti. — Hunedoarai jelentés szerint a hunedoarai református egyház megvásárolta Bukaresti János telkét a rajta levő ősi kúriával együtt. A nagy telken az egyház gyermekjátékoszótteret rendez be, míg az épület kultúrházzá alakítja át.

Bevallotta a két esztendő óta beteg fekvő asszony, hogy ő lőtte agyon sógorát

Hatszázötven postaalizstet szembesítettek az áldozat sógor-nőjével. — Az asszony előbb egy titokzatos idegenre, majd ter-jére fogta a gyilkosságot. Végül bevallotta, hogy az ő kezében sült el véletlenül a revolver

Timișoara. Saját tud. Jelentettük, hogy Draghici Joan huszonhatéves postaalizstet rejtélyes körülmények között agyonlőttek. A hatóságok erélyes nyomozást indítottak. A nyomozás azonban már azon a ponton volt, hogy eredménytelen marad, amikor váratlan fordulat történt, a postás sógornője vallomást tett és ezzel az eset és annak körülményei teljesen tisztázták.

Draghici Joan a második kerületben, a járványkórház közelében lakott az egyik városzéli utcason bátyjával, Draghici Sándor levélhordóval s annak családjával: feleségével és hatéves kisleányával. A város dráma csütörtökön este történt. Draghici Joan egész délután dolgozott a kertben s aztán a lakásba tért, melyben sógornője tartózkodott, aki már két év óta ágyban fekvő beteg. Ugyanabban a szobában volt a hatéves leánya is, aki már aludt. A postaalizstet a szobában lőttek le, a beteg sógornője jelenlétében — s így természetes, hogy ettől az asszonytól várták a rejtély megoldását: — miképpen történt a rejtélyes bűnügy? Az asszony elmondta, hogy férje, aki aznap este utazott Bucureștibe, hogy a postakalauz-képesítést elnyerje, eltávozott s aztán nemeokára egy idegen jött a lakásba, aki látni kívánta a Draghiciék birtokában lévő revolvért. Valószínűleg azért, hogy megvegye. Az asszony első vallomása szerint Draghici János és az idegen férfi addig forgatta a revolvért, addig nézegette, amíg hirtelen lövés dördült el. A golyó megölte Draghicit, az idegen pedig elmenekült.

További kihallgatása során az asszony azt vallotta, hogy sógorát, annak egyik kártársa látogatta meg. Az asszonyt, aki egyébként nagyon gyanúsán viselkedett és a revolvért sietve eltűntette, őrizetbe vette a rendőrség és megkezdtek szembesítést sógora kártársaival és barátjaival. Az asszony szerint Draghici Joan különösen két postással tartott barátságot. Kijelentette azonban, hogy a maga részéről ezeket nem ismeri névleg. Azt sem tudja, vajon a csütörtök esti látogató ezen két postás közül való-e, vagy sem. A rendőrség erre intézkedett, hogy valamennyi postaalizstet, aki postássegényruhát visel, jelenjék meg a bűnügyi osztálynál, hogy szembesítsék Draghicinél. Erre megindult a postaalizstetek vándorlása a rendőrségre. Nem kevesebb, mint hatszázötven postaalizstet teljesít a városban szolgálatot, mint levélhordó, csomag-, vagy pénzeslevélhordó, postakalauz, irodai vagy más szolgálatban. Ahogy a szolgálati beosztásuk megengedte, sorra megjelentek a rendőrségen: a levélkiszébsítők postások postaküldeményekkel megrakodva, amikor körutjukban éppen a belvárost érintették.

Rendőri közegek állták körül Draghicinét, úgy jelentek meg előtte egyenként a postások.

— Nem ez volt — jelentette ki az asszony, sorra — ezt nem ismerem!

Az asszony sem a sógora két barátját, sem a rejtélyes látogatót nem ismerte fel azok közül, akiket szembesítettek vele.

A városzéli utcason, amely nagykiterjedésű mezőre néz, jól ismerik egymást az emberek, sok mindent látnak és sok mindent tudnak egymás életéről. Feltűnő volt, hogy a szomszédok, akik a pályaudvar felé távozó idősebb Draghicit látták elmenni, semmiféle idegent, sem postást, sem másvalakit nem vettek észre, hogy bemut volna a Draghici-házba. Pedig az ismeretlen látogatónak az utca felől kellett a házba betérnie. Az asszony legalább is ezt vallotta. Elmondta még azt is, hogy feltűnő volt az ismeretlen postás tehermentesítése. A ház előtti kiskert ajtaja be volt zárva s ő anélkül, hogy a házbelleket hívta volna, rejtékelyen megtalálta az ajtó kulcsát és váratlanul a lakásban termelt. Az asszony állításait annak hatéves leánykája sem megerősíteni, sem megcáfolni nem tudta, mivel aludt, amikor a dráma lejátszódott.

Miközben a kihallgatás tartott, megejtették az áldozat felboncolását. Ennek során megállapították, hogy Draghici Joant közvetlen közelből lőtték le, a golyó a mellébe fúródott és a főúteret roncsolta szét. A boncolás azt is megállapította, hogy a fegyver semmi esetre sem az áldozat kezében dördült el.

A beteg asszonyt a szembesítések után újra kihallgatták. A kihallgatás a vasárnapra virradó éjjelen is tartott s ekkor Draghiciné újabb valamást tett, ekkor azt mondotta, hogy a szembesítések azért nem jártak eredménnyel, mert a véres dráma estéjén senki idegen nem járt náluk. Az igazság az, hogy férje, Draghici Sándor, mielőtt elindult a pályaudvarra, hogy Bucureștibe utazzék a vizsgára, maga lőtte le öccsét.

Draghici Sándorné azonban, amikor vasárnap délelőtt részletesebb vallomásra akarták bírni s amikor megmondták neki, hogy most már hazahozatják Bucureștibe a férjét, váratlanul visszavonta előbbi vallomását.

— Nem a férjem ölte meg a sógoromat, mondotta, hanem én magam lőttem agyon... Ugy történt, hogy együtt nézegettük a fegyvert s aztán véletlenül történt a dolog...

Annyi bizonyos, hogy amint a szomszédoktól eddig meg lehetett tudni, az asszony férje előbb távozott a kis lakásból s csak később hallatszott a revolverdörrenés.

A párizsi világiállítás látképe, háttérben az Eiffel torony egy része is látha

Tizennégy halálos áldozata van az angol világbirodalmi repülőnapnak

Londonból jelentik: A szombati világhírodalmi repülőnap tizennégy halálos áldozatot követelt. Ezen az egyetlen napon az angol légi haderő külön pilótatisztje vesztette életét. A szerencsétlenség többi áldozata polgári repülő volt. A leg súlyosabb szerencsétlenség Donsasten közelében történt, ahol hat utassal zuhant le egy repülőgép. Három utas szörnyethalt, három életveszélyesen megsebesült.

Az angol királyi család egyetlen tagja se lesz jelen Windsor herceg esküvőjén

Párizsból jelentik: A Tours közelében lévő Candé-kastélyban napok óta folynak az előkészületek Windsor Edward herceg és Wallis Warfield esküvőjére. Az esküvő csütörtök délelőtt lesz a Candé-kastély nagy könyvtártermében. Azon csak néhány meghívott vesz részt. Most már teljesen bizonyosra vehető, hogy az angol királyi család egyetlen egy tagja sem lesz jelen az esküvőn. Windsor herceg és felesége, hír szerint, a dalmát partvidékre megy nászútra.

Elsüllyedt egy német tehergőzös Rio de Janeiro közelében

Rio de Janeiroból jelentik: A Planet nevű német gőzös, amely május 28-án indult el Rio de Janeiroból, ideérkezett hírek szerint elsüllyedt. A hajó legénységének két tagja egy mentőövbe kapaszkodva Gazca közelében partra vetődött. Az ő előadásuk szerint az elsüllyedt hajón a szerencsétlenség pillanatában 35 főnyi legénység tartózkodott. A tengerészeti minisztérium segélyhajókat küldött ki a helyszínre. Az elsüllyedt hajó 5821 tonnás hamburgi gőzös volt.

BEKULDOTT HIREK

Tanítógyűlés Ilian. Deva. Saját tud. A napokban gyűlést tartottak a megyei római katolikus tanítók Ilian. Ünnepléses szentmisével kezdődött a gyűlés. A szentmisét Tima Dániel hunedoarai esperes-tanfelügyelő mutatta be, szentmise alatt Pero Sándor lupeni igazgató-tanító vezénylete alatt a tanítók énekkara énekelt. Tíz órakor Vitos Lajos iliai római katolikus tanító mintatanítást végzett, majd utána László Domokos plebános hittanvizsgát tartott. Tizenegy órakor vette kezdetét a tulajdonképpeni gyűlés, melyen megbeszélték az időszaki kérdéseket. Gyűlés után közebéden vettek részt a tanítók és a vezetőség, majd megtekintették a Bethlen-szülőházat, a volt Jósika-kastélyt.

Ezt a kerek erdőt iárom én...

Két mázsát nyomnak a tulgheși erdőperaktái

35 vádlottja és 109 beidézett tanuja van a pörnek

Târgu-Mureș. Saját tud. Nagyszabású és régen húzódo pert tárgyal a tg-muresi törvényszék. A pert még 1930-ban indította az állam Tulgheș község erdőhivatalának teljes személyzete ellen azon a címen, hogy az államot 200 millió leivel megkárosították. A követelést azóta — előbb 72 millióra, majd legújabbban 7 millió leire szállította le a kincstár. Nem kevesebb, mint 35 vádlottja és 109 beidézett tanuja van a pörnek. A tárgyaláson azonban a vádlottak közül csak 31-en, míg a tanúk közül 21-en jelentek meg. A 198 oldalas vádirat felolvasása egy teljes napig tartott és a per ösz-

HOGYAN KAPHATJA VISSZA AZ ÖN SZERVEZETE, RÖVID PÁR NAP ALATT, TELJES ÉLETEREJÉT

Az életképesség az élet erőinek energiáit felelti, ennek dacára kevesen vannak töretlen életerejű birtokában. A felnőttek legnagyobb része fizikai indiszpozíciókkal küzd: derékfájdalmak, máj pangás, vérkeringési és húgyszervi zavarok, reuma, kövérségre való hajlamosság stb. zavarja meg többé-kevésbé a belső szervek egyensúlyát. Ennek következménye a szervek működésének meglassadása és az aktivitás lecsökkenése. Hogy a muló éveket dacára is megőrizhessük töretlen életerőnket, feltétlenül küzdenünk kell az intoxikáció ellen, azaz a máj működését megzavaró, a vese szűrőt eldugaszoló és így a vért megmérgező salakot és mérgeket felhalmozódása ellen.

Hírneves professzorok számtalan kísérlettel és tudományos munkával bizonyították be, hogy az intoxikáció ellen Urodonal kezeléssel védekezhetünk. Megemlítjük Hérard professzort, az orvosi akadémia volt elnökét, aki rendelés és Omega is használja az Urodonal-t.

Régebben a toxinoknak a szervezetből való eltávolítására különféle gyógyteákat és hajókat használtak, azonban ezek csak részleges eredményt adtak. Korunk nagy klinikusai, tudományos kutatásai eredményeként, létrehoztak egy egyszerű szert, amely tökéletesen oldja meg a kérdést és így megteremtették az Urodonal-t.

Elsőrendű tudományos adatok alapján az Urodonal nyújtja a legegyszerűbb és egyszerűsödő leghatásosabb kezelést: valóban teljesen elegendő naponta 1-2 kanál, egy kevés vízben bevéve, hogy feloldja és eltávolítsa a szervezetből a húgysavat, a húgysavat, az oxalsavat, az összes mérgező anyagokat, salakokat és értékes anyagokat.

Az Urodonal felhívítja a vért, és szabályozza a vérnyomást, tehermentesíti és felfrissíti a szerveket.

AZ URODONAL KÉSZÍTMÉNY ELŐNYEI:
1. AZ URODONAL-t nem szokja meg a szervezet.
2. AZ URODONAL-kúra alkalmával, nem kell különleges étrendet követnünk.
3. SZEDHETŐ AZ ÉV BARMELY SZAKÁBAN.

A társadalombiztosító intézet orvosi kara is rendel URODONAL-t

URODONAL

KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRÁKBAN és DROGÉRIÁKBAN

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY, MEGBIZHATÓ MÁRKA

Nyilatkozott a Lengyel Bank elnöke a román-lengyel gazdasági kapcsolatok kilátásairól

Nehézségek a két állam közötti kereskedelmi csereviszony tekintetében. A román bor keresett cikk lesz Lengyelországban

București. Saját tud. Wladiszlav Byrka, a Lengyel Bank elnöke, sajtóbeszélgetést folytatott a Curentul munkatársával, akinek a következőket mondotta:

— Mindenekelőtt azért jöttem, hogy visszadjam Constantinescu bankkormányzó látogatását. Azután szorosabbra akarom fűzni a két jegybank között akkor létesített kapcsolatot

és végül meg kívánom ismerni Románia gazdasági életét és annak vezető tényezőit. Románia és Lengyelország gazdasági felépítheitése, — folytatja a Lengyel Bank elnöke, — nagyon hasonló. Sajnos, ez az oka annak, hogy a kereskedelmi csereviszony nem tud kellőképpen kialakulni.

— Ugy a román, mint a lengyel kivitel főforrásai a gabona, a fa és a petroléum, itt tehát a kapcsolatok erősítéséről alig lehet szó.

— Ipari téren is el tudja Románia a helyföldes látni azokkal a szükségleti cikkekkal, amelyek Lengyelország termelni tud. A helyzet tehát itt se kedvez a csereviszony szempontjából. A fejlődés lehetőségeit az első pillanatra másodrendű fontosságúnak tetsző áruk csereforgalmában látom, ami külkereskedelmi kapcsolataink kellő megszervezésével nagy eredményeket mutathat fel. Ilyen, hogy mást ne említek, a román bor. Nézetem szerint nagyon fontos a román átmenőforgalom Lengyelországon át Gdyniába és a lengyel átmenőforgalom Románián át Constanțăba, Galațba és általában a Közékeletre, — ámbár belátom, hogy a vasúti viteldíj itt nagy akadályt képez.

BELGRÁDEA UTAZOTT A LENGYEL BANK ELNÖKE

București. Saját tud. Byrka, lengyel bankelnök tegnap visszatért Constanțăból és ma reggel kilenc órakor elutazott a fővárosból Belgrádba.

Olvassátok és terjesszétok a Magyar Lapok-at!

SPORT

Meglepetés a vasárnapi mérkőzéseken

Kikapott a Venus és így kiesett a Román Kupa döntőjéből, gyengén szerepelt a CAO, — de még gyengébben a Crisana

Bár a nagycsapatok jelenlegi helye a bajnoki ranglétrán már nem igen változik és izgalmas mérkőzésnek csupán a kiesés ellen küzdő csapatok találkozója ígérkezett, a vasárnap még sem volt eseménytelen és bőven hozott meglepetéseket.

A Venus—Rapid mérkőzésről senki sem gondolta, hogy nagyarányú bajnokveréssel végződik, a CAO—Victoriától pedig mindenki fontos oradeai győzelmet várt. Azt ugyan tudtuk, hogy a Crisana gólokkal jön haza Aradról, de hogy ennyivel... ezt nem gondoltuk. Most aztán a Glória megmenekült a kieséstől és a „ledegradálás” veszélye most már a Crisanát fenyegeti legközelebről.

A Román Kupában az alábbi két mérkőzést játszották:

FC Rapid—Venus 5:1 (2:1)

Bucuresti. 18.000 néző. Bíró: Russu dr. Az újdonsült bajnokcsapat megérdemelten szenvedte el a súlyos vereséget. A játék irama kielégítette a közönséget és a Venus nagyarányú veresége annak köszönhető, hogy Beffa, az új görögországi csatár, gyenge játékával megbénította a bajnokcsapat csatársorát. A mérkőzés hőse Barátky volt, mellette Moldován nyújtott kiválót.

Az első gólt a 2-ik percben Barátky írta el, a 3-ik percben Beffa egyenlített. A 34-ik percben Burdan hibájából Moldovanu a Rapidot juttatja vezetéshez. A második féldőben a Rapid uralja a pályát és a 20-ik percben Barbu, a 34-ik és 41-ik percben Barátky góljaival a döntőben kvalifikálja magát.

Ripensia—Juventus 5:2 (3:1)

Timisoara. 2000 néző. A Ripensia nyugodtan és biztosan győzte le a fővárosi együttest. A gólokat Ciolac (2), Dobay (2), Schwartz, illetve Palmar és Korony lőtték.

A magyarországi bajnokság tarka vasárnapja

Majdnem bajnokverést csinált a Szeged FC

A Magyar Nemzeti Bajnokság vasárnapi fordulója — az eredményeket tekintve — szinte simán látszik. A mérkőzések azonban nem a legsimábban folytak le, mert a Hungária győbelme a végén hét emberrel játszó, elkéseredettél küzdő Szeged ellen, csak nagynehezen született meg. Az Ujpest—Budai „11” találkozó sem volt izgalommentes. A Budafok—Elektromos meg éppen botrányokkal tarkított kemény mérkőzés volt. Egyedül a Ferencváros győzte le nyugodtan ellenfelét. Részletes eredmények a következők:

Hungária—Szeged 3:1 (0:1). FTC pálya, 8000 néző. Bíró Kovács P. Hallatlanul izgalmas, kemény harcban már nyeresre állt a Szeged, de embereinek lesérülése és a kiállítások sorozata visszavetette. Góllövők: Korányi II., illetve Sas, Turay és Cseh.

Ferencváros—Nemzeti 3:0 (1:0). Üllői-ut. 10 ezer néző. Bíró: Hertzka. Kissé lanyha iramu volt a mérkőzés. A Ferencváros nem erőltette meg magát túlságosan, mert győzelme már az első percek óta biztos volt. A gólokat Kiss, Toldi és Polgár lőtték.

Ujpest—Budai „11” 3:1 (1:1). Ujpest. 1000 néző. Játékvezető: Salgó. Bár mindkét csapat tartalékokkal állott ki, mégis az Ujpest volt a kevésebb tartalékolt. Ennek ellenére csak nagyobb klasszisának köszönheti győzelmét. Az Ujpest góljait Kocsis és Zsengellér (2), míg a Budaiét Vermes lőtték.

Budafok—Elektromos 5:2 (2:0). Budafok. 1500 néző. Játékvezető: Bíró Sándor. A Budafok jó játékkal megérdemelten győzött a botrányokkal fű-

Az A) ligában egyetlen bajnoki mérkőzés volt vasárnap.

Gloria—Crisana 8:2 (3:0)

Arad. 2500 néző. Bíró: Niculescu. A Gloria rég nem látott remek játékkal valósággal lehengerelte a Crisanát. Góllövők: Körösladányi (2), Mercea (2), Fritz (2), Varjasi, Rohan, illetve Szőke és Pfeifer.

B) ligában

Timisoara: TMAC—Mures 3:0 (2:0).
Patrosani: Jiul—Rovine Grivite 3:0 (0:0).
Simeria: CFR—Vulturii 2:1 (0:1).
Oradea: Törekvés—Olimpia 1:0 (1:0).
Craiova: Crai Jovan—Victoria 3:1 (3:0).
Alba-Iulia: Unirea—Soimi 1:1 (0:1).
Bucuresti: ACFR—Maccabi 4:2 (2:1).
Brasov: Victoria—IAR 2:1 (1:0).

C) ligában

Resita: UDR—Politechnica 3:1 (2:0).
Timisoara: Electrica—Banatul 1:0 (1:0). —
Progressul—Olimpia 7:2 (4:1).
Sibiu: HTV—BMTE 8:0 (2:0).
Brasov: Brasovia—Vitrometan 2:2 (2:0).

Barátságos mérkőzések:

Oradea: CAO—Victoria 0:0, 1500 néző. Bíró: Rozenberg. A közönség csalódva távozott a mérkőzésről, mert a lanyha iramu, nagyon is barátságos színezetű küzdelem nem elégítette ki igényeit. A mérkőzés legjobbjai Geczó, David és Boda voltak. A Victoriából Muntean kapus és Cociuban II. váltak ki.

Bistrita: Gloria—Productia 5:2 (0:2).
Cluj: Telefon Club—Unirea 5:3 (2:1).
Lupeni: Minerul—Kinizsi ILSA 2:1 (0:1).
Brad: Mica—Transylvania 5:0 (2:0).

LIGABAJNOKSÁGÉRT

Kerületi bajnokok osztályozó mérkőzése

Arad: USA—CS Bocsa 12:0 (5:0).
Craiovan: CSM Craiova—Metallsport (Ferdinand) 3:0 (2:0).

KERÜLETI BAJNOKSÁGÉRT

Timisoara: CFR—Unirea Törekvés 2:1 (1:0).
Arad: Egyetértés—Sarta 4:2 (0:1).

szerezett, kiállításokkal tarkított mérkőzésen. Góllövők: Kovács I., Szeder, Hadrévi (2), Pákozdi (3), Kapta.

Kispest—Haladás 5:1 (3:0). Kispest. 1500 néző. Vezető: Klein Árpád. A Kispest megérdemelten győzött, de a gólarány kissé túlzott. Góllövők: Székely, Déri, Ujvári, Morócz, Nemes, Serényi.

Háromszori vezetés után kikapott a magyar kézilabda válogatott a németektől. Németország — Magyarország 18:5 (11:3). A magyar csapat várákoson felül kitűnően játszott, de a nagy hőség, az ut fáradalmi és a bíró, megakadályozták a győzelmét.

BELGRÁDDBAN LESZ A LEGKÖZELEBBI KK-KONFERENCIA. Bécsből jelentik. A KK nagybizottsága vasárnap délelőtt tartotta ülését. Elhatározták, hogy a KK tízéves jubileumát könyvben fogják megörökíteni. Olasz javaslatra elhagyták a döntetlen esetén akadtulissá váló harmadik mérkőzések játékvezető küldését. Azok a csapatok, amelyekből játékosok vesznek az amsterdami Közép-európa—Nyugat-európa mérkőzésre, június 20-ika helyett június 27-én játszhatják le az 1. forduló második mérkőzését. A legközelebbi konferencia színhelye: Belgrad. Időpontját később fogják meghatározni.

Hülöldi sporteredmények

Slavia—Phöbus 2:1 (1:1). (Strasbourg.) 6000 néző. Játékvezető: Courie (francia). A franciaországi Bajnokok Tornájára kiküldött magyar csapat közvetlen védelmének csődje miatt kiesett a további küzdelmekből. A Phöbus az első féldőben gólokkal nyerhette volna a mérkőzést és a csehek Planieskanak köszönhetik, hogy ellent tudtak állani a sorozatos magyar támadásoknak. Szünet után Planieska és Rók megsértült. Góllövők: P. Szab, illetve Szobotka és Kopeckzy.

A Bajnokok Tornájának egyes eredményei a következők:

Bologna—Sochoux 3:1, Austria—Vfb Leipzig 2:0, Olympique Marseille—Chelsea 1:0.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 le, vastagabb betűvel 6 le. Legkisebb apróhirdetés ára 30 le. (Az állásteresőknek 33 százalék kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 le.

Lakás

Kiadó

egy nagyobb és kisebb szobából, továbbá konyhából, mellékhelyiségekkel álló lakás július 1-től. Oradea, Strada Vilson 25. szám.

Kiadó

3 szobás, komfortos magánház butorozva, esetleg teljes ellátással június 1-re. Oradea, Str. Academiei 2-a.

Kiadó

egy szobás, konyhás lakás június 1-re. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 31. szám.

Egy szép

utcai szoba, konyha, speiz június 1-szere kiadó. Oradea, Str. Cuza Voda 62.

Különbejáratu

utcai és udvari butorozott szoba kiadó. Oradea, Str. Nicolae Jiga 11-A. szám.

Kiadó

uri családnál a központban különbejáratu, elegáns butorozott utcai szoba. Oradea, Str. Bratianu 21.

Különféle

Szines és finom fehérnemű himzést vállalok. Szabó J. Oradea, Gheorghe Lazar-u. 5.

Utítársnöt keresek feketetengeri háromhetes júliusi nyaralásra. Lehetőleg negyvenen aluli feltétlen szolid urinó vagy leány je lentkezését kérem a kiadóba „Nyaralás” jellegre.

Női ruhavarrást vállalok, házhoz is megyek. Cim: özv. Paládyne, Oradea, Strada Bratianu No. 24.

Mindenes szobalányt azonnal felveszek. Oradea, Str. Ciorogariu 15. földszint 1., balra.

Tarján

órás és ékszerész. Oradea, Bul. Regele Ferdinand 8. Javítások szak-szerűen készülnek.

Oktatás

Andrási Ede

zenetanár országos kar-nagy, Oradea, Strada Alexandri 13. Egyéni képzés, mérsékelt díjak. Felvétel szerdán, szombaton.

Alkalmazás

Erdőkezelő,

perfekt fatisztviselő puha és keményfűvel ajánlkozik. Fazekas S. Salonta, Oradea, Str. Grigorescu 27. szám.

Egy középkori megbízható mindenest keresek június 1-re. Oradea, Praporgescu-ut 13. szám.

Egy fiatal

cukrászsegéd azonnal alkalmazást nyer. Oradea, Bul. Regele Ferdinand 26, Molnár cukrászda.

LAPARUSITÓK

magas jutalékkal felvételt. Jelentkezni a kiadóban.

Adás-vétel

Eladó

egy jókarban lévő mély gyermekkooci és egy konyha sparhelt. Oradea, Avereacu-u. 37.

Keresünk

megvételre használt, de jó karban lévő irodai vagy portabil írógépet. Kereske 15. Kör, Gheorgheni-Ciuc.

Prima antik perzsák, antik ezüst és képek eladók. Oradea, N. Zsig No. 9.

Egy keveset használt mély gyerek kocsi eladó. Oradea, Str. Constanizana 16.

Eladók

fikusz és filodendra disznóvények. — Cim: Szabó, Reg. Rerdinand 51. szám.

Hálószoba

és különféle butorok eladók. Megtekinthető 5 óráig. Oradea, Strada Moldova 45.